

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

A. J. JALKANEN
CONSUL GENERAL

No.

276./57.

Kp.

RE No 1. - Raportti no. 2. Englannin puutavaran ostot

Neuvostoliitosta.

MONTREAL, helmik. 6 p. 1935.
QUE., CANADA

ULKOASIAINMINISTERIÖLLE.

ULKOASIAINMINISTERIÖN		
20/1953 WO 35		
22/2.35	2 -	1
53	264	4

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua
asiaa koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Liit.

MONTREALI SSA OLEVA LAHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 2

montreali - ssa 6 p:nä helmi-kuuta 1935.

Asia: Englannin puutavaran ostot
Neuvostoliitosta.

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) ~~Tavallinen~~. 2) Tavallinen ja lisäksi .....
3) ~~Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin~~, 4) ~~Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta~~ .....]:

Ulkoasiainministeriön harkinnan mukaan.

Englannin puutavaran ostot Neuvostoliitosta.

Kanadan parlamentissa ovat Englannin puutavaranostot Neuvostoliitosta olleet näinä päivinä puheenalaisina. Edustajainhuoneessa viittasi eräs edustaja sanomalehdissä olleisiin uutisiin siitä, että Neuvostoliiton ja englantilaisten puutavaranostajain välillä käydään neuvotteluja parhaillaan uudesta ostosopimuksesta ja että sopimukseen tulee myös niin kutsuttu "fall clause", jonka mukaan venäläiset suosivat alentamaan hintojaan myydylle tavaralle jos hinnat markkinoilla alenevat ja myymään huokeammalla kuin kukaan muu heidän kilpailijoistaan Englannin markkinoilla.

Edustajan puheen johdosta ilmoitti pääministeri Bennett, että brittiläinen toiminimi Timbers Distributors Limited oli tehnyt Pariisissa Neuvostoliiton kanssa sopimuksen, jonka ehdot eivät kuitenkaan olleet Kanadan hallituksen tiedossa. Koko näiden neuvottelujen ajan oli hallitus, Englannissa olevan komissionerinsa kautta seurannut niitä läheisesti ja painostanut Englannin viranomaisille hintojen huoistamispykälän poistamisen välttämättömyyttä.

"Minä Luulen," lausui pääministeri Bennett, "että eräisiin näitä sopimuksia koskeviin seikkoihin nähden on olemassa paljon väärinkäsityksiä. Nämä sopimukset eivät aiheudu Ottawan sopimuksesta, mutta Ottawan sopimuksessa oli määräys, että kaikkia sopimuksia brittiläisten ostajain ja Neuvostoliiton tahi minkä muun maan välillä tahansa, jotka vaikuttavat vahingollisesti Kanadan tahi muiden valtakunnan osien tuotteille myönnettyyn suositummaisuteen Englannin markkinoilla, oli kohdeltava siinä pykälässä mainitulla tavalla."

"Viime vuonna tehtiin huomautuksia Iso-Britannian hallitukselle silloin Timber Distributors Limitedin ja Venäjän viranomaisten välillä suunnitellun puutavarasopimuksen johdosta. Tavaran määrää rajoitettiin kvootamääräyksillä ja hintojen huoistamispykälä poistettiin. Nykyinen sopimus ei ole päässyt vielä sille asteelle, että hallitukselle voitaisiin tehdä huomautuksia, mutta edellyttäen sopimuksen mahdollisuuden, on huomautuksi^{a/} kuitenkin tehty mahdollisimman ankarin sanoin."

"Kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin on ryhdytty siten, että Kanadan komissioneri on tehnyt huomautuksia Kanadan hallituksen puolesta Englannin hallitukselle. Kun asia saapuu kauppakamarin (Board of Trade) presidentille tehdään virallisempia huomautuksia."

"Yhtä vähän Englannin kuin Kanadankaan hallitusta ei yksityisen yhtiön ja Venäjän viranomaisten välisen sopimuksen solmiaminen sellaisenaan liikuta, mutta jos sitte kun sopimus on tehty, sen katsotaan jollakin tavoin olevan ristiriidassa niiden Ottawan sopimuksen määräysten kanssa, joihin olen viitannut, silloin on Kanadan hallitus pätevä tekemään huomautuksia Englannin hallitukselle, joka puolestaan on saanut parlamentilta vallan toimia asiassa, ja sen jälkeen ryhdytään toimenpiteisiin Englannin lakien mukaisesti."

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

Kuinnappt

Kp.

ULKOAS A. J. JALKANEN
CONSUL GENERAL
22/1954 NO 35
25/2-35 3 - 2
53 F64
MONTREAL, helmik. 12 p. 1955.
QUE., CANADA

No. 352/68

RE No. 1 - Raportti no. 3. Kanadan ulkomaan-
kauppa v. 1934.

ULKOASIAINMINISTERIÖLLE.

Pääkonsulinvirasto oheenliittämällä yllämainittua
asiaa koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liite.

Salainen

MONTREALI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

RAPORTTI n:o 3

Montreali - ssa 12 p:nä helmi kuuta 1935.

ULKOASIANMINISTERIÖ		
22 / 1934	WD	35
25/2.35	2	N.1
58	564	J.

Asia: Kanadan ulkomaankauppa v. 1934.

.....
.....

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) ~~Tavallinen~~. 2) Tavallinen ja lisäksi .....
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksim. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta .....]:

Ministeriön harkinnan mukaan

22/1954-35

Kanadan ulkomaankauppa v. 1934.

Kanadan ulkomaankauppaa koskevat numerot kalenterivuodelta 1934 osoittavat melkoista liikkeen vilkastumista. Tähän asti julkastujen ennakkotietojen mukaan kohosi kokonaisvaihto yli 1000 milj. dollarin tehden \$1,166.4 milj. Lisäys edelliseen vuoteen oli \$233.4 milj. eli 25%. Viennin osalle lankeaa tästä summasta \$652.9 milj. ja tuonnin osalle \$513.5 milj., joten Kanadalla oli viime kalenterivuonna ulkomaankaupassaan yli \$139.4 milj.:n vientienemmys.

V I E N T I jakaantui seuraavasti:

	1934 milj. doll.	1933 milj. doll.	Muutos %
B r i t a n n i a n v a l t a k u n n a n m a a t .			
Englanti	270.3	210.7	+ 28.3
Australia	16.9	10.2	+ 65.3
Etelä Afrikan	12.1	6.0	+ 102.6
Uusi Seelanti	6.8	3.8	+ 78.0
Newfoundland	6.6	6.0	+ 9.5
India	4.6	2.7	+ 75.8
Irlanti	3.8	3.4	+ 11.7
Jamaika	3.0	2.5	+ 19.8
Muut valtakunnan maat	11.0	9.8	+ 11.8
<hr/>			
Valtakunnan maat yhteensä	335.2	255.2	+ 31.4
U l k o m a a t :			
Yhdysvallat	222.5	170.5	+ 30.5
Japani	16.5	13.0	+ 26.7
Belgia	12.4	12.3	+ 0.3
Hollanti	11.3	18.4	- 38.7
Ranska	10.1	12.3	- 17.7
Saksa	6.2	9.9	- 37.9
Norja	4.5	4.2	+ 5.9
Kiina	4.3	6.6	- 34.1

Argentina	4.2	2.7	+ 59.5
Italia	3.0	3.6	- 15.1
Muut ulkomaat	22.6	23.0	- 1.7
<hr/>			
Ulkomaat yhteensä	317.6	276.6	- 14.9
Vienti yhteensä	652.9	531.8	- 22.8

T U O N T I jakaantui seuraavasti:

Britannian valtakunnan maat.	1934 milj. doll.	1933 milj. doll.	Muutos %
Englanti	113.4	97.9	+ 15.9
India	7.2	4.9	+ 48.6
Australia	6.4	5.1	+ 25.5
Barbados	4.9	3.1	+ 61.0
Jamaika	4.1	2.7	+ 49.9
Etelä Afrikan	3.0	4.5	- 33.7
Uusi Seelanti	2.9	2.0	+ 43.7
Muut valtakunnan maat	15.1	12.5	+ 20.8
<hr/>			
Valtakunnan maat yhteensä	157.1	132.7	+ 18.4

U l k o m a a t:

Yhdysvallat	293.8	217.3	+ 35.2
Saksa	10.3	9.3	+ 10.5
Ranska	6.3	6.7	- 6.0
Colombia	5.0	3.1	+ 62.9
Japani	4.4	3.1	+ 41.4
Hollanti	3.7	3.2	+ 16.0
Peru	3.6	2.8	+ 28.6
Belgia	3.4	3.1	+ 12.8
Kiina	3.3	2.2	+ 53.4
Argentiina	3.1	1.6	+ 94.5
Muut ulkomaat	19.4	16.1	+ 20.1
<hr/>			
Ulkomaat yhteensä	356.4	268.5	+ 32.7
<hr/>			
Koko maahanuonti yht.	513.5	401.2	+ 28.0
Viennin enemmyys	139.4	130.6	+ 32.6

Edelläoleva tilasto on useammassakin suhteessa Kanadalle edullinen. Se kuvastaa huomattavaa paranusta Kanadan liike-elämässä. Se osoittaa myös Kanadalle erittäin edullisen vientilyijämmin jatkumista kuluneenakin kalenterivuotena.

Ylläolevaa tilastoa käytetään Kanadassa myös nykyisen hallituksen kannattajain taholta etupäässä pääministeri Bennettin ansiosta syntyneiden Ottawan sopimusten ylistämiseksi ja vastustajain taholta osoittamaan, että mainituista sopimuksista ei ole ollut suurtakaan hyötyä. Hallituksen kannattajat viittaavat siihen, miten suuresti ulkomaankauppa ja vientienemmyys ovat lisääntyneet, miten enemmän kuin puolet, eli 51.2 %, Kanadan viennistä on Britannian valtakunnan maihin, kun mainittu prosenttiluku v. 1926 oli ainoastaan 43.7, ja miten tuonti samoista maista on sitte vuoden 1926 lisääntynyt 21.3 %:sta 30.6 %:iin.

Toiselta puolen viitataan siihen, että Kanadan ulkomaan kaupan lisääntyminen ei erityisemmin johdu Ottawan sopimuksesta vaan yleisestä aikojen paranemisesta. Huomautetaan myös, että Britannian valtakunnan yhteisedun kannalta ei Kanadan viimevuotisen ulkomaankaupan tulokset ole erittäin kehuttavia. Kanada on lisännyt vientiään toisiin valtakunnan maihin huomattavasti enemmän kuin ulkomaille ja toiselta puolen ostanut muista maista paljoo enemmän kuin oman valtakunnan maista ja että sen suhtautuminen Englantiin on sellaista, että se myy sinne paljoo enemmän tavaraa kuin mitä se sieltä ostaa ja kiihättä Englannista saamansa rahat ulkomaille, Yhdysvaltoihin, maksuksi sille ostoistaan, niin että kuluneenakin vuotena Kanada sai Englannilta vientilyijämää \$137 milj. ja käytti ne maksaakseen Yhdysvalloille tuonti vaillinkinsa \$71 milj.

VIENTITAVARAT.

Kanadan tärkeimmät vientitavarat kuluneena kalenterivuonna

olivat:	1934	1933	1926
	milj. doll.	milj. doll.	milj. doll.
Vehnä	131.2	123.7	363.0
Paperi	87.2	72.4	121.4
Puutavara	44.7	33.1	109.7
Nikkeli	28.9	22.8	12.5
Paperimassa	25.4	23.4	52.1
Kupari	23.3	16.9	15.0
Liha	22.7	11.1	31.6

Kala & tuotteet	21.5	20.1	36.0
Autot & osat	19.6	9.8	38.2
Jauhot	18.4	19.0	72.0
Turkikset	15.2	12.1	19.5
<hr/>			
Yhteensä	438.1	363.4	871.0
<hr/>			
Koko vienti yhteensä	652.9	531.8	1268.6

TUONTITAVARAT.

Kanadan tärkeimmät tuontitavarat kuluneena kalenterivuotena olivat:

	1934 milj. doll.	1933 milj. doll.	1926 milj. doll.
Hilli	35.1	28.1	59.8
Raaka petroli	33.3	20.3	31.3
Autot ja osat	26.2	16.0	51.9
Koneet	19.0	12.2	38.7
Raaka puuvilla	18.4	11.9	23.0
Levyt ja pellit	15.9	12.0	24.5
Alkoholijuomat	15.0	13.5	28.3
Raakasokeri	14.4	13.3	33.9
Hedelmät	11.8	10.4	20.5
Raaka kumi	7.6	2.8	25.0
<hr/>			
Yhteensä	196.6	140.5	337.0
<hr/>			
Koko tuonti yhteensä	513.5	401.2	1008.3

Montrealissa helmik. 12 p:nä 1935.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Kauppapöytäkirja

No. *457/96.*

RE No 1 - Raportti no. 4 Sanomalehtinäpaperin tuotanto,

a.d. maastavienti ja hinnat
Kanadassa 1934.

MONTREAL, helmik. 22 p. 1935.
QUE., CANADA

*S. Por. + y
S. P. K.
läh. 12/3 35*

ULKOASIAINMINISTERIÖLLE.

*25/1935 KD 35
8/3. 35 - 1
53 864 f*

Pääkonsulinvirasto oheenliittäen yllämainittua
asiaa koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liite.

25 1956. 35

Sanomalehtipaperin tuotanto, maastavienti
ja hinnat Kanadassa 1934. 8/3-35

53 564 f

Sanomalehtipaperin t u o t a n t o Kanadassa lähenteli kuluneena vuonna vuoden 1929 ennätysaavutusta jätken siitä jällelle ainoastaan 130,000 tonnia. Seuraava taulukko osoittaa tuotantoa vuosina 1928-1934. Vertailun vuoksi on taulukkoon otettu myös Yhdysvaltain ja Newfoundlandin tuotantonumerot samoilta vuosilta.

	Kanada	Yhdysvallat	Newfoundland
	Tonnia	Tonnia	Tonnia
1934	2,599,292	957,196	316,119
1933	2,017,000	946,300	270,800
1932	1,907,000	1,006,600	271,800
1931	2,221,500	1,157,400	295,000
1930	2,500,000	1,281,500	287,300
1929	2,728,800	1,392,300	255,500
1928	2,381,100	1,417,600	230,200

Meksikon tuotanto oli viime vuonna 20,280 tonnia, joten koko Pohjois-Amerikan tuotanto oli 1934 yhteensä 3,892,887 tonnia.

Edelliseen vuoteen verraten osoitti sanomalehtipaperin tuotanto viime vuonna lisäystä kaikissa Pohjois-Amerikan maissa: Kanadassa 28,9 %, Yhdysvalloissa 1,1 %, Newfoundlandissa 16,7 % ja Meksikossa 23,9 %, eli kaikissa yhteensä lisäystä 19,8 % vastaten 642,570 tonnia.

Lopullisten numeroiden odotetaan osoittavan, että Kanadan paperitehtaiden käyntitehoisuus oli 1934 noin 67 % tuotantokyvyn kokonaismäärästä, edellisellä vuonna oli se ollut ainoastaan noin 53 %, ja 1932 noin 50 %.

Sanomalehtipaperin v i e n t i Kanadasta osoitti myös melkoista nousua edelliseen vuoteen verraten. Vienti oli viime vuonna 2,399,624 tonnia, sen arvo \$82,078,659.-, v. 1933 oli se 1,838,104 tonnia ja sen arvo \$69,200,519.-, joten viennin tonnimäärä oli lisääntynyt yli 30 %:lla, mutta sen rahallinen arvo ainoastaan noin 19 %:lla.

Varastoissa oli sanomalehtipaperia Kanadassa viime tammikuun lopulla 51,932 tonnia ja viime vuoden lopussa vähemmän kuin koskaan sitte vuoden 1929.

Siitä, mihin maihin Kanadan sanomalehtipaperia vietiin 1934, ei ole vielä täydellisiä tilastoja julkaistu. Yhdysvaltoihin vietiin sitä 1,993,683 tonnia eli 20 % enemmän kuin 1933. Vienti Yhdysvaltoihin oli noin 72 % Kanadan koko sanomalehtipaperituotannosta, eli jotakuinkin sama kuin mitä se viime vuosina on ollut.

Valtamereentakaisiin maihin vietiin Kanadasta viime vuoden 11 ensimmäisen kuukauden aikana yhteensä 408,050 tonnia, vastaavana aikana edellisenä vuonna 278,985 tonnia. Vienti Englantiin on kaikesta päätellen jäänyt 1934 huomattavasti pienemmäksi kuin edellisenä vuonna, niin että Austraalia ja Argentina ovat menneet Englannin edelle Kanadan sanomalehtipaperin ostajina. Englantia lukuunottamatta on vienti lisääntynyt kaikkiin tärkeimpiin brittiläisen valtakunnan maihin. Viimeisten neljän vuoden aikana osoittaa vienti varsinkin Austraaliaan, Kiinaan ja Japaniin säännöllistä nousua.

Sanomalehtipaperin h i n n a t ovat edelleen pysyneet alhaisina ja hintasotaa on jatkunut. Huolimatta Kanadan paperitehtaiden epätoivoiselta näyttävästä taloudellisesta asemasta 1932 ja 1933 ja sen pakottamista kiihkeistä yrityksistä saada aikaan sopimus korotetuista hinnoista, jatkui tilanne 1934 jotakuinkin entisellään. Hinta pysyi 40 dollarissa tonnilta New Yorkiin toimitettuna.

Kanadan paperiteollisuus on jo pitemmän ajan noudattanut yhden hiran politiikkaa. Hinnan on tavallisesti määrännyt mikä tehdas tahansa, jonka vuosituotanto on noussut vähintään 100,000 tonniin. Myyntisopimukset ovat vaihdelleet. Toisissa on sanottu, että hinta on sama, millä se ja se tehdas tahansa ja ne tehtaot myyvät, mikä on käytännössä johtanut siihen, että kaikkien tuottajain hinta on ollut sama.

Näytti jo siltä, että Kanadan paperitehtaot saisivat hinnat vuotta 1935 varten korotetuiksi. Viime marraskuussa ilmoitti International Paper Co. kohottavansa sanomalehtipaperinsa hinnan \$2.50:llä

tonnilta vuoden 1935 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana ja takaavansa, että lisäkorotus vuoden jälkipuoliskolla ei olisi \$2.50:tä suurempi. Hinta olisi siten kohonnut \$42.50:iin vuoden 1935 alkupuoliskolla ja korkeintaan \$45.00:iin loppupuoliskolla. Kaikki muut huomattavammat tehtaat noudattivat International Paper Co:n esimerkkiä, paitsi St. Lawrence Paper Mills. Tämä yhtiö on paperiteollisuudessa huomattava tekijä, kuuluen hintoja määräävään luokkaan. Se teki amerikalaisen Mills-Scripps-Howard-Hearst-yhtymän kanssa sopimuksen sanomalehtipaperin myymisestä sille entisiin eli vuoden 1934 hintoihin vuonna 1935:kin. Mitkään houkuttelut eivät siihen tehonneet. Quebecin maakunnan pääministeri uhkaili jo valtiiovallan pakokeinoillakin ja kantovuokran korotuksella valtion metsämailla. Kaikki turhaan. Yhtä vähän auttoivat neuvottelut Amerikalaisten paperinostajain kanssa. Osa heistä, oivaltaen paperitehtaiden hädänalaisen aseman, oli ollut taipuvaisia korotuksiin, mutta toiset, varsinkin suurimmat kustantajat, joille paperin hinnan korotus vaikkapa vaan \$2.50:llä tonnilta, olisi merkinnyt useiden satojen tuhansien dollarien lisämenoa, olivat taipumattomia. Kustantajat, jotka ovat hyvin järjestäytyneitä, lienevät pelänneet sitäkin, että he voisivat ehken, varsinkin kun valtiovalta uhkaa asettua paperitehtaita tukemaan, jäädä vähitellen näiden armoille.

Seurauksena kaikesta tästä oli, että viime vuoden lopulla ilmoitettu sanomalehtipaperin hinnan korotus on peruutettu.

Paperitehtaiden taloudellinen asema on etupäässä yhtiö- ja velkajärjestelyjen avulla jonkun verran parannut, mutta yleensä tunnustettaneen, että ne eivät voi kauan tuottaa paperia nykyisillä hinnoilla, jotka toisille tehtaille tuottavat tappiota, toisille juuri ja juuri riittävät tuotantokustannuksiin mutta ei välttämättömiinkään poistoihin.

On tuntematonta vielä, mitä paperitehtaat aikovat tämän jälkeen tehdä. Lienee luovuttu ajatuksesta sovelluttaa paperiteollisuuteen "The Natural Products Marketing Actia". Elleivät kustantajat suostu korottamaan sanomalehtipaperin hintoja, jäänee asia tuotannon ja kysynnän lain varaan. Valtiovaltakaan ei näy pääsevän yksimielisyyteen siitä, mitä sen pitäisi tehdä. Quebecin maakunnan pääministeri heristelee nyrkkiään niille paperitehtaille, jotka eivät suostu kohottamaan hintojaan yhdessä toisten kanssa, uhkaamalla kohottaa niille kantovuokria ym. voimakeinoilla. Ontarion maakunnan pääministeri taas lupaillee kantovuokran

vähentämistä auttaakseen paperitehtaita paremmin kestäväksi alhaisiksikin
poljettuja hintoja.

Montrealissa, Kanadassa, helmikuun 22 p:nä 1935.

A. J. Jalkanen.

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

Kp

A. J. JALKANEN
CONSUL GENERAL
24 / 1956 KD JS

5/4. 25 9 - m

No. 778/133.

53 964 g

RE Vuosikertomukset vuosilta 1932, 1933 ja 1934.

MONTREAL, maalisk. 19 p. 1935.
QUE., CANADA

ULKOASIAINMINISTERIÖLLE.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää vuosikertomuksensa
vuosilta 1932, 1933 ja 1934.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

L u e t t o l o

MONTREALIN PÄÄKONSULIN VIRASTON

vuoden vaihteessa avoinna olevista jäämistä ja korvausasioista:

Aho, Emil Eliel	Laitio, Hilma
Aho, Paul	Lehtinen, Gust.
Ahola, Väinö	Lindholm, Runar
Alanko, Viktor, korvausasia	Liuska, Robert, korvausasia
Anderson (Silvola), A. J.	Luoto, Aino
Anttila, Jaakko	
Aspholm, Tyko	Mattila, Viljo
	Myllymäki (Mäki) Urho
Backlund, Erik	Mäki, (Latomäki) Kustaa
Backman, Edv.	Mäntyniemi, W.
Bohman, Chas.	
	Nelson (Vaittinen) Armas
Carlson, Victor	Niemelä, Arvi
	Niemi, Isac
Erickson, Henry	Nieminen, Emil
	Nyholm, Martin
Grannas, Eric	Nyqvist, Aleksander
Gustavson, Gus.	
	Ollel, Emil
Hakala, Tyyne	
Hakkarainen, Antti	Pajukangas, Vester
Halme, Antti	Palonen, Vihtori
Hamley, John	Parkki, Wm.
Hannula, Alarik	Peltonen, A. S.
Hatakka, Anna	Perttula, Juho
Hautaoja, Frans	Puusaari, Paavo
Hendrikson, J. W.	
Hietala, Emil	Rantakangas, Otto
Hernesaari, Saimi	Rantanen, Jalmari
Hietarinne, Otto	Rask, Herman
Hill, Emil	Rossi, Miina
Hilton, Matt	Rossi, Gust.
Honkamäki, Lempi	
Huggare, Eric, korvausasia	Sainio, Nestor
Husula, Aino	Seilo, John
Johnson, Matt	Seppälä, Tuomas
Juth, Carl	Sjöblom, Hulda
Järvinen, Anna	Stenström, J.
	Söderback, Arvid
Kangas, Antti	
Kantola, Reino	Tikkala, Juho
Karjalainen, Aatu, korvausasia	
Kartano, Albert	Uusipaasto
Kaulen, Esko	
Kekkonen, Julius	Veinio, Nestor
Knutt, David	
Koehnen, Anita	Vertanen, Emil
Koivuniemi, Sam	
Koski, Aaron	Österberg, Iida
Kulju, Lauri	
Kulmala, Emil	
Kumpula, Liina	
Kuusela, Frank	
Kärpijoki, Kalle	
Kylliäinen, Antti	

Montrealissa joulukuun 31 p:nä 1934.

A. J. Jalkanen
Paikoinen

Montrealin Pääkonsulinviraston

TILIRAPORTTI

Tammii-joulukuulta

1934

DEBET

TILIRAPORTTI

		\$	\$	\$
1934				
Tammik.				
1 KASSAJÄÄNNÖS vuodelta 1933				656.85
Jouluk.				
2 Os.V:1				
Virastojen toimitusmaksut:				
31 Passilunastuksia			082.00	
" Toimitusmaksuja			462.86	
" Provisioineja			<u>88.15</u>	2633.01
3 Os.I:1				
" Korkoja				.85
4 Os.X:8				
" Palkkojen tilapäinen vähennys				457.79
5 P.L.II:5				
" Palkkauksia				4.86
5 P.L.II:7				
" Posti-y.m.tuloja				113.40
5 P.L.IV:3				
" Kurssivoittoa				6.24
" <u>HENKILÖTILI</u>				2123.37
" <u>VIRASTON SISÄISIÄ SUORITUKSIA</u>				12479.73
" <u>SIVIILIKUNNAN LESKI- ja ORPOKASSA</u>				<u>54.48</u>
			\$	<u>18530.58</u>

TAMMI - JOULUKUULTA 1934

KREDIT

	\$	\$	\$
1934 Jouluk.			
5 P.L.II:5			
31 Palkkaukset			10273.64
5 P.L.II:6			
" Virkah. vuokra, valaistus ja lämmitys			1301.72
5 P.L.II:7			
Tarverahoja:			
" 1) Kansliatarpeita		238.37	
" 2) Sähkö-posti- ja puhelinmaksuja		337.07	
" 3) Sanomalehtiä ja kirjallisuutta		163.87	
" 4) Kalustoa		82.93	
" 5) Auto- ja ajokuluja		6.00	
" 6) Erinäisiä menoja		215.08	1043.32
" 5 P.L.II:8			2016.00
" 5 P.L.II:9			138.36
" 5 P.L.II:10			167.69
" 5 P.L.IV:2			82.87
" 5 P.L.IV:3			129.25
" HENKILÖTILI			2445.88
" VIRASTON SISÄISIÄ SUORITUKSIA			544.82
" KASSAJÄÄNNÖS vuodelle 1935			387.03
			<u>\$ 18530.58</u>

Montrealissa joulukuun 31 p. 1934

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

Kaupp + Talv.
27/1.

A. J. JALKANEN
CONSUL GENERAL

20/1955 KD 35

20/35 . - 1

No.

642/121.

RE No 1 - Raportti no. 5. Lankarullateollisuuttako

53 F64 g

aca . syntymässä Kanadaan.

MONTREAL, maalisk. 7 p. 1935.
QUE., CANADA

5. Puolesta - y
lin. 27/35
Valtiosiainministeriölle.

Pääkonsulinvirasto oheenliittämä yllämainittua asiaa
koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Liit.

Talp.
26/1955-35Lankarullateollisuuttako syntymässä Kanadaan ?

Kanada on tähän asti ostanut lankarullatarpeensa ulkomailta, etupäässä Yhdysvalloista. Maahan tuotiin keränpohjia, käpyjä ja rullia 1929 \$275,000:n, 1930 \$247,000:n, 1931 \$205,000:n, 1932 \$158,000:n ja 1933 \$58,000:n arvosta. Nyt näyttää olevan syntymässä Kanadaan oma rullateollisuus. Toistaiseksi rajoittuu se kuitenkin ainoastaan koivuisten ainesten, joista rullat sorvataan, valmistamiseen maasta vientiä varten. Viime syksynä sai eräs New Brunswickiläinen toiminimi James H. Holmes Co. Ltd., Skotlannista rulla-aines tilauksia. Niiden suorittamista varten hankki toiminimi erikoiskoneita. Skotlannista on nyt saapunut tieto, että toimitetut lähetykset ovat olleet kaikki puolen tyydyttäviä ja lisää tilauksia odotetaan.

Nelisenkymmentä vuotta sitte tehtiin New Brunswickissa yritys samanlaisen teollisuuden aikaansaamiseksi, mutta silloin ei ollut sopivia koneita saatavissa.

Eräissä Kanadan lehdissä on mainitun uuden teollisuuden syntymistä tervehditty mieliihyvällä ja uutena todistuksena Ottawan sopimuksen hyödyllisyydestä.

Siinä tapauksessa, että yritys näyttäytyisi menestykselliseksi, kehittyisi se todennäköisesti piankin täydelliseksi rullatehtaaksi.

Montrealissa, maaliskuun 7 päivänä, 1935.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Suomen ja Kanadan kaupalliset
suhteet.

Kaupalliset suhteet Suomen ja Kanadan välillä ovat viime vuosina vähenneet vuosi vuodelta. Suurimmillaan oli niiden maiden kauppavaihto maaliskuun 31 p. 1929 päättyneenä tilivuotena, jolloin se nousi 2,220,000 dollariin, mistä Kanadan vienti Suomeen oli \$2,122,100 ja tuonti Suomesta lähes \$100,000. V. 1933 oli kauppavaihto jo vähentynyt \$317,600:iin, mistä viennin osalle tuli \$263,000 ja tuonnin \$54,000. V. 1934 osoittaa viennin Suomeen jonkun verran lisääntyneen, mutta tuonnin Suomesta edelleen vähentyneen.

Seuraava taulukko osoittaa Kanadan virallisen tilaston mukaan ei ainoastaan paljonko kokonaisvientä Kanadasta Suomeen ja kokonaistuonti Suomesta Kanadaan oli maaliskuun 31 p. päättyneinä tilivuosina 1929-1934, vaan myös miten tuonti ja vienti jakaantui eri tuoteryhmien kesken (vuodelta 1934 ei kuitenkaan ole vielä käytettävissä yksityiskohtaista tilastoa).

	Vuosi	Vienti Kanadasta	Tuonti Suomesta
		Suomeen	Kanadaan
Kaikkia tuotteita yhteensä	1929	\$2,122,100	\$98,300
	1930	1,331,700	91,300
	1931	1,338,600	90,400
	1932	666,500	56,600
	1933	262,700	54,000
	1934	328,300	42,100
Maanviljelys- tuotteita	1929	2,033,600	.....
	1930	1,245,000	1,000
	1931	1,333,100	1,600
	1932	632,800	2,000
	1933	234,900	175
Elintuotteita	1929	10,700	19,000
	1930	23,400	2,600
	1931	1,100	3,700
	1932	.....	3,000
	1933	.....	7,500
Kutomateollisuus- tuotteita	1929	30,600	.....
	1930	32,900	.....
	1931	31,600	.....
	1932	27,600	.....
	1933	15,000	.....

Sekalaisia	1929	400	\$2,400
	1930	1,500	3,000
	1931	900	2,900
	1932	2,300	2,600
	1933	1,900	3,300

		Vienti	Tuonti
Kanadan vienti ja tuonti kaikista maista yhteensä.	1929	\$1,363,700,000	\$1,265,700,000
	1930	1,120,300,000	1,248,300,000
	1931	799,700,000	906,600,000
	1932	576,300,000	578,500,000
	1933	473,600,000	406,400,000
	1934	579,300,000	433,800,000
Siitä Brittiläisen valtakunnan maista	1929	536,000,000	257,400,000
	1930	380,000,000	252,700,000
	1931	292,900,000	204,900,000
	1932	219,000,000	147,800,000
	1933	222,100,000	120,400,000
	1934	278,000,000	140,400,000

Tärkeimmät Kanadan vientitavarat Suomeen ovat olleet vuosina 1929 - 1933:

	1929	1930	1931	1932	1933
Ruis	51,560				
Vehniä				28,556	
Leseet				4,291	
Kaurajauhott ja ryynit	191,070			11,731	
Vehnäjauhot	1,737,506	1,209,592	1,293,806	568,498	184,202
Kumipohjavaatekengät	7,650	4,785	1,227		
Kumikengät	4,617	3,080	279		
Kumirenkaita	32,474	21,754	33,513	18,282	44,491
Sisäkumia	6,942	4,597	2,788	1,336	5,147
Ketut	10,700	23,300			
Suolet			1,050		
Purjekangas		1,158			
Viltti	30,599	31,694	31,445	27,587	15,013
Rauta- ja teräs ketju		2,831		809	
Moottorikoneet		2,355			
Hevosharavat		1,104			
Niittokoneet	2,828	730			
Karhia ja äkeet	6,990	1,410	552	274	
Aurat	10,823	1,039	720		
Laskukoneet	19,999	4,122			
Muut koneet			1,600	374	
Kirveet	1,058				
Autot					4,099
Tahkot			1,860	1,900	4,000
Siirtolaisten tavarat	400	1,200	365	1,945	1,565

Tärkeimmät Suomen vientitavarat Kanadaan olivat vuonna 1929 - 1933:

	1929	1930	1931	1932	1933
Puolukat			134	431	138
Marja- ja hedelmä-säilykkeet		664	33		
Sienet			108	25	
Sokerimakeiset		295	980	629	19
Pihka				614	
Sillit		274	605	227	46
Kuivattu kala			201		

	1929	1930	1931	1932	1933
Kalassäilykkeet	41		1,190	280	90
Nahkat, muokkaa-					
mattomat:					
metsäeläimen	197	203	19	2,150	7,332
lehmän	18,497				
muut		1,565			
Juusto	163	494	1,033	390	14
Faneeri		5,018			
Sukset				338	161
Rullat				151	916
Puuteokset	3,896	257	621	19	92
Voipaperi	2,621	10,644	3,515	3,609	1,931
Käärepaperi:					
Kraft	6,125	1,241	3,769		
Muu			767	75	2,000
Kirjoituspaperi		807	352		
Muu paperi		1,756		2,185	3,580
Kirjat	1,647	991	1,077	401	19
Koneet		364	708	837	899
Separaattorit	37,545	32,189	28,140	2,207	4,294
Graniitti:					
raaka	5,802	11,336	8,584	7,352	6,285
sahattu					91
patsaat	15,518	15,250	26,051	28,886	20,399
muut teokset	148	1,122	2,314	899	687
muu kivi	1,342				
Talkki		2,987	4,147		
Pakkaus	1,317	973	1,979	2,006	1,482
Siirtolaisten					
tavarat	250	1,577	50	110	

Kuten edelläolevasta taulukosta käy selville, oli Kanadan tärkeim-
män vientitavaran, vehnäjauhojen, vienti Suomeen 1933 supistunut mel-
kein kymmenenteen osaan siitä, mitä se oli 1929. Kumirenkaiden ja sisä-
kumien vienti osoittaa lisäystäkin ja viltti on niiden jälkeen pysynyt
tärkeimpänä vientitavarana.

Mitä Suomen tuotteiden Kanadaan tuontiin tulee, on valitettavaa,
että Kanadan maanviljelijöihin erityisemmin erityisemmin kohdistunut
pula-aika tyrehtyi melkein alkuunsa suomalaisten separaattorien tuon-
nin Kanadaan. Kuitenkin osoittaa 1933 jo vähän parannusta. Graniitti ja
graniittiteokset ovat säilyttäneet asemansa kohtalaisesti ja muodosta-
vat nyt enemmän kuin 50% Suomen viennistä Kanadaan. Kuluneen vuoden
ajalla kohotti Kanadan hallitus Suomen graniitin ja graniittiteoksien
tulleja, mikä vaikutti haitallisesti niiden tuontiin, mutta nyt on tul-
lit alennettu entiselleen, joten tuonin voidaan odottaa lisääntyvän.

Vuotta 1930 lukuunottamatta on paperin tuonti Suomesta Kanadaan
vaihdellettu noin kuudesta kahdeksaan ja puoleen tuhanteen dollariin vuo-
dessa, mutta eri paperilajien vaihtelut näyttävät viittaavan siihen,
että Suomen paperin tuonti Kanadaan on ollut enemmän tilapäisiä tila-
uksia kuin vakiintunutta ostamista. - Muokkaamattomien metsäeläinten

nahkain tuonti Suomesta osoittaa 1932 ja 1933 huomattavaa nousua. Toivottavaa olisi, että tuo nousu kehittyisi pysyväksi markkinaksi. - Suomalaisen juuston tuonnista antaa taulukko kovin surkean kuvan. On varmaa, että tuonti lisääntyi 1934 huomattavasti, ja todennäköisesti jatkuu lisääntymistä edelleen Suomen juuston edustuksen vakiintuessa.

No.

853/143

Kp.

RE Nb 1 - Raportti no. 7. Kanadan ja Yhdysvaltain
kauppasopimusneuvottelut.

MONTREAL. Huhtik. 1 p. 1935.
QUE., CANADA

ULKOASTAINMINISTERIÖLLE.

28/1957 140 35
12/4 35 : - 1

53 764 6
(58.7.)

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa
koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

28/1957 KD 35
17/4.35 - UKIKanadan ja Yhdysvaltain kauppasopimusneuvottelut.

53 F64 d

Kanadan ja Yhdysvaltain kauppasopimuskysymyksellä on kahdeksankymmentä vuotta taaksepäin ulottuvat vaiheensa. Englannin poistettua 1846 tulliedun Kanadan vehnältä aiheutti se vaikeuksia Montrealin myllyteollisuudelle sekä myöskin jonkun verran kiihoitusta Yhdysvaltoihin liittymisen puolesta. Mainittua tulliedun menetystä korvasi kuitenkin haitallisten merenkulkusäästösten (Navigation Acts) v. 1849 tapahtunut kumoaminen ja Kanadan ja Englannin välisen laivaliikkeen vapautuminen ja avautuminen eri maiden laivoille. Kun Englanti siirtyi vapaakaupan kannalle eikä niin ollen olisi voinut enää tarjota siirtomailleen tullietuisuuksia, heräsi Kanadassa kysymys vastavuoroisuudelle perustuvan sopimuksen solmimisesta Yhdysvaltain kanssa, ja 1854 tehtiinkin ja maalisk. 16 p. 1855 astui voimaan Pohjois-Amerikan brittiläisten siirtomaiden ja Yhdysvaltain välinen, vapaaseen luonnontuotteiden vaihtoon perustuva kauppasopimus. Siitä oli suurta hyötyä Kanadan maanviljelijöille ja kalastajille varsinkin Yhdysvaltain sisällissodan aikana, jolloin hinnat kohosivat siellä korkealle. Englannin ja Yhdysvaltain välit olivat kuitenkin sisällissodan aikana kaikkea muuta kuin hyviä, minkä tähden ja kun Kanada vuonna 1859 tullitaksassaan hyleksi Yhdysvaltain teollisuustuotteita, irtisanoivat Yhdysvallat kauppasopimuksen päättyväksi vuosi sovitun kymmenvuotiskauden loputtua eli maalisk. 17 p. 1866. Tämä sopimuksen irtisanominen aiheutti osaltaan, että Pohjois-Amerikan brittiläiset siirtomaat yhtyivät Kanadan liittovaltioksi, koska toivottiin niiden voivan siten paremmin käyttää toinen toisensa tuotteita kun tullirajat niiden välillä poistettiin.

Kauppasuhteet Kanadan ja Yhdysvaltain välillä jatkuivat niiden suojelustullien puitteissa, mitkä kummassakin maassa olivat kulloinkin voimassa. V. 1886 oli tuonti Yhdysvalloista vielä \$42.8 milj. ja vienti sinne \$34.3 milj.; 1906 oli tuonti \$169 milj. ja vienti \$83.5 milj.; 1921 oli tuonti \$856.2 milj. ja vienti \$542.3 milj., jolloin se oli korkeimmillaan. Tuonti kohosi korkeimmilleen 1929, jolloin se oli \$868 milj.

Kysymys kauppasopimuksen aikaansaamisesta ei kuitenkaan ollut päässyt Kanadassakaan kokonaan raukeamaan. Vuoden 1911 vaaleissa näytteli se suurta osaa. Liberaalit kannattivat vastavuoroisuussopimusta Yhdysvaltain kanssa, konservatiivit vastustivat sitä epäisänmaallisena ja voittivat. Että konservatiivinen hallitus ryhtyisi Yhdysvaltain hallituksen kanssa neuvotteluihin vastavuoroisuuteen perustuvan kauppasopimuksen aikaansaamisesta, olisi vielä muutama vuosi sitte kuulostanut mahdottomalta. Se on kuitenkin nyt tapahtunut. Jo joku aika on sitä tiedetty odottaa ja virallisen ilmoituksen teki siitä Kanadan parlamentille rahaministeri E. N. Rhodes tk. 22 p:nä pitämässään tulo- ja menoarviopuheessaan.

Viimeisten kuukausien aikana, sanoi hän, on ensikerran nykyisen hallituksen valtaan päästyä tarjoutunut tilaisuus ryhtyä neuvotteluihin kauppasopimuksen aikaansaamiseksi Yhdysvaltain kanssa. Viime kesäkuussa säätö Yhdysvaltain kongressi lain, joka oikeuttaa presidentin ryhtymään kauppasopimusneuvotteluihin vieraiden valtojen kanssa ja kauppasopimuksen niin vaatiessa vähentämään korkeintaan 50 prosentilla voimassa olevia tulleja tarvitsematta hankkia siihen kongressin suostumusta.

Tämän lain määräysten mukaisesti teki Yhdysvaltain valtiosihteeri viime tammikuun 21 p:nä virallisen ilmoituksen aikomuksestaan ryhtyä kauppasopimusneuvotteluihin Kanadan kanssa ja presidentin sitä varten asettama komitea määrättiin toimittamaan asian johdosta kuluvan maaliskuun 11 ja 18 päivinä julkisia kuulusteluja, joissa Yhdysvaltalaisilla kauppasopimuksen kannattajilla ja vastustajilla oli tilaisuus esittää huomautuksiaan.

Näitä kauppaneuvotteluja tulee, lupasi ministeri Rhodes, Kanadan hallitus hoitamaan tarmokkaasti ja ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tyydyttävän kauppasopimuksen aikaan saamiseksi, ja kauppaa ehkäisevien esteiden mataltamiseksi silmällä pitäen kaupan lisääntymistä molemmin puoliseksi hyödyksi.

Että Kanadan nykyinen vanhollinen hallitus katsoi tarpeelliseksi suostua kauppasopimusneuvotteluihin Yhdysvaltain kanssa johtui todennäköisesti siitä syystä, että Kanadan ja sen maakuntain ja kuntain rahaasiat ja sen työttömyystilanne vaativat ehdottomasti teollisuuden ja

liike-elämän vilkastumista. Rasitukset ovat entistä suuremmat, mutta esim. vienti vain 42.4 prosenttia siitä, mitä se oli puolikymmentä vuotta sitte. Ottawan sopimukseen ei ole tuottanut niin hyviä tuloksia kuin oli ehken odotettu. Yhdysvaltain markkinat houkuttelevat. Tuonti sieltä on liian suuri vientiin verraten tarjoten hyvää tilaisuutta parempien vientimahdollisuuksien tinkimiseen varsinkin Kanadan puutavaralle ja maataloustuotteille.

Ohelliset taulukot valaisevat Kanadan ja Yhdysvaltain kauppasuhteita. Niistä käy selville Kanadan ulkomaankaupan, sekä myös kaupan Yhdysvaltain kanssa, tavaton väheneminen tilivuonna 1929-1934. Vertailun vuoksi on taulukkoon otettu myöskin kauppa brittiläisen valtakunnan kaikkien maiden kanssa yhteensä ja Englannin kanssa erittäin. Toinen taulukko osoittaa montako prosenttia Kanadan kokonaiskaupasta tuli kunakin vuonna brittiläisen valtakunnan maiden, Englannin ja Yhdysvaltain osaksi, ja kolmas ja neljäs taulukko osoittavat Kanadan kauppaa Yhdysvaltain kanssa tavara ryhmittäin tilivuosina 1929-1934.

K a n a d a n u l k o m a a n k a u p p a .

maalisk. 31 p. 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 ja 1934
päättäneinä tilivuosina.

	Kaikkien maiden kanssa yhteensä.	Kaikkien brittil. maiden kanssa	Englannin kanssa.	Muiden ulkom. kuin brittil. valtak. maiden kanssa.	Yhdysvaltain kanssa.
	Milj.	Milj.	Milj.	Milj.	Milj.
T u o n t i					
1929	\$1,266	\$257	\$194	\$1,008	\$868
1930	1,248	253	189	995	847
1931	907	205	149	702	584
1932	578	148	106	430	352
1933	406	120	86	286	233
1934	433	140	105	293	238
V i e n t i.					
1929	1,364	536	430	828	499
1930	1,121	380	282	741	515
1931	800	293	219	507	349
1932	576	219	174	357	235
1933	474	222	184	252	143
1934	579	278	228	301	194

K a n a d a u l k o m a a n k a u p p a .

	Kaikkien brittil. valtak. maiden kanssa.	Englannin kanssa.	Muiden kuin brittil. valtak. maiden kanssa.	Yhdysvaltain kanssa.
	Prosenttia koko t u o n n i s t a .			
1929	20.4	15.3	79.6	68.6
1930	20.2	15.1	79.8	67.9
1931	22.6	16.4	77.4	64.4
1932	25.6	18.3	77.4	60.9
1933	29.6	21.2	70.4	57.4
1934	32.3	24.2	67.7	55.4

	Prosenttia koko v i e n n i s t ä .			
1929	39.3	31.5	60.7	36.7
1930	33.9	25.2	66.1	46.0
1931	36.6	27.4	63.4	43.7
1932	38.0	30.2	62.0	40.8
1933	46.8	38.9	53.2	30.2
1934	48.0	39.4	52.0	33.5

K a n a d a n k a u p p a Y h d y s v a l t a i n k a n s s a .
T a v a r a r y h m i t t ä i n 31 p. maalisk. 1929, 1930, 1931,
1932, 1933, ja 1934 päättyneinä tilivuosina.

T u o n t i						
K a n a d a a n .	1929 Milj.	1930 Milj.	1931 Milj.	1932 Milj.	1933 Milj.	1934 Milj.
Maanviljelys- ja kasvituotteet	\$104	\$99	\$68	\$45	\$30	\$31
Eläimet ja karjan- hoito	43	37	26	14	9	10
Kuotmateollisuus	82	72	48	31	22	29
Puu, puutuotteet, paperi	51	52	38	26	15	15
Rauta ja rauta- teokset	316	282	168	81	44	49
Muut metallit kuin rauta	63	76	49	27	13	14

Ei-metalliset mineraalit.	135	149	119	78	63	59
Kemialliset tuotteet	26	27	23	20	15	14
Sekalaista	48	53	45	30	21	17
Yhteensä	§ 868	§ 847	§ 584	§ 352	§ 233	§ 238
V i e n t i						
K a n a d a s t a.	1929 Milj.	1930 Milj.	1931 Milj.	1932 Milj.	1933 Milj.	1934 Milj.
Maanviljelys- ja kasvistuotteet	§ 59	§ 49	§ 28	§ 11	§ 4	§ 22
Eläimet ja karjan- hoito	85	67	34	22	14	18
Kutomateollisuus	4	4	2	2	1	3
Puu, puutuotteet, paperi	236	238	189	140	94	102
Rauta ja rauta- teokset	11	12	6	4	2	4
Muut metallit kuin rauta	63	102	59	36	14	22
Ei-metalliset mineraalit.	18	19	13	8	5	9
Kemialliset tuotteet	11	12	6	3	5	6
Sekalaista	12	13	12	8	5	7
Yhteensä	§ 499	§515	§349	§235	§143	§197

Ottawan sopimuksella ei liene välittömästi mitään tekemistä Kanadan ja Yhdysvaltain kauppaneuvottelujen alkamisen kanssa, mutta välillisesti lienee tyytymättömyys sen tuloksiin palauttanut Kanadalaisen mieleen Yhdysvaltain markkinat entistä houkuttelevampina. Mainitun sopimuksen myönnytykset Englannille tulevat muutoin olemaan kauppaneuvotteluissa pahana silmätikkuna Yhdysvalloille ja Kanadallekin.

Silloin, kun Ottawan sopimuksia 1932 laadittiin, tiedettiin kertoa, että erimielisyydet varsinkin Englannin ja Kanadan edustajain välillä olivat viimeiseen asti niin suuria, että odotettiin neuvottelujen raukeamista. Tingittyään maansa puolta tarmokkaasti pitävältä Kanadan pääministeriltä, Bennettiltä, kaiken, mikä näytti olevan tingittävässä, suostuivat englantilaiset viime hetkessä sopimukseen. Jo silloin kuului arveluja, että Kanada oli osannut neuvotteluissa pitää puolensa,

ja että sopimus tulisi edistämään Kanadan tuotteiden vientiä Englantiin enemmän kuin Englannin tuotteiden tuontia Kanadaan. Tähänastinen kokemus näyttää osoittavan, että Ottawan sopimuksista kaikesta päättäen on ollut Kanadalle hyötyä, vaikka ei ainakaan vielä niin paljon kuin oli odotettu. Kanadan vienti sekä brittiläisen valtakunnan kaikkiin maihin, että Englantiin oli sitte vuoden 1929 pysytellyt suhteellisesti osapuulle yhtä suurena osana maan nopeasti vähenevästä kokonaisviennistä, jopa jonkun verran vähentynytkin kunnes vienti kaikkiin brittiläisen valtakunnan maihin hyppäsi 1933 38 prosentista 46.8 prosenttiin kokonaisviennistä ja 1934 48 prosenttiin ja vienti Englantiin 30.2 prosentista 38.9 prosenttiin v. 1933 ja 39.4 prosenttiin 1934. Sitä vastoin oli tuonti ^{sekä} brittiläisen valtakunnan kaikista maista että Englannista sitte vuoden 1929 osoittanut tasaista nousua kokonaistuontiin verraten, mitä nousua Ottawan sopimus ei näytä suuresti edistäneen joskaan ei estäneenkään.

Vaikka Englannin hallitus onkin lojaalisesti tukenut Ottawan sopimusta ei Englannissa kuitenkaan liettäne siihen täysin tyytyväisiä. Sitä pidettäne liian yksipuolisesti Kanadaa suosivana ja Kanadan tariffineuvostoa, joka sopimuksen mukaan oli asetettu valvomaan, että Englannin tuotteiden tulleihin sovelletaan sopimuksen periaatteita, pidettäne jo Kanadassakin erinäisillä tahoilla enemmän valtion tulojen ministeriön elimenä kuin puolueettomana lautakuntana. Kanadalaiset lienevät itsekkin heränneet oivaltamaan, että heidän täytyy avata enemmän oveaan Englannin tuotteille voidakseen säilyttää ja lisätä siellä tuotteitensa markkinoita, ja sentähden ilmoitettiin tk. 22 päivänä pidetyssä tulo- ja menoarviopuheessa, että Englannin tuotteille oli myönnetty uusia huomattavia tullietuisuuksia.

Kanadassa oivalletaan kuitenkin, että näillä lisämyönnytyksilläkään ei, Ottawan sopimuksesta huolimatta, voida valloittaa markkinoita Kanadan tuotteille niin paljon kuin olisi välttämätöntä. Niin kauan kuin Kanada itse ostaa brittiläiseen valtakuntaan kuulumattomista maista enemmän kuin kaksi kolmatta osaa koko tuonnistaan ja Yhdysvalloista yksin enemmän kuin puolet huolimatta suuresti tuontivoittoisesta kauppataasestaan tämän maan kanssa, puuttuu Kanadalta niin sanoaksemme moraalista oikeutusta vaatia Englantia ostamaan enemmän Kanadan tuotteita. Enemmän

kuin halu korjata tätä puutetta, lienee Kanadaa kuitenkin pakoittanut kauppaneuvotteluihin Yhdysvaltain kanssa se tosiasia, että Yhdysvallat ovat Kanadan rajanaapurina sen kauppalanko, joka voisi ostaa paljoo enemmänkin sen tuotteita, jos kaupalliset välit voitaisiin saada tuon rikkaan maan kanssa joten kuten paremmiksi.

Ylempänä olevat tavararyhmittäin laaditut taulukot osoittavat mitä ne tuotteet ovat, joille pitäisi valloittaa takasin menetetyt markkinat, ja toiselta puolen ne tuotteet, joiden maahantuonnin sallimisella, helpottamisella tai vaikeuttamisella olisi koetettava tinkiä myönnytyksiä. Yksityiskohtaisempi Kanadan tuonti- ja vientitilaston tarkastelu osoittaa, mitkä tuottajat ovat etupäässä joutuneet kärsimään huonosta ajasta ja korkeista tulleista, joista Yhdysvaltain 1930 hyväksymä Smoot-Hawley-tullitaksa oli kova isku Kanadalle. Sitte vuoden 1929 on Kanadan tärkeimpiin tuotteiden v i e n t i Yhdysvaltoihin vähennyt seuraavasti (numerot ilman sulkumerkkiä osoittavat viennin arvoa v. 1929 Kanadan dollareissa; sulkumerkkien sisällä olevat viennin arvoa v. 1934):

Vilja ja jauhot 13(-); leseet 5 (-); väkijuomat 24 (12); apilan, pellavan siemenet 8 (1);

Elävät eläimet 16 (1); kala tuore 11 (8); kuivattu, suolattu, savustettu 3 (1); turkikset 13 (4); raa'at vuodat 9 (2); nahka ja nahkatuotteet 8 (1); liha 10 (-); kerma, maito, juusto 8 (-); rasvat ja öljyt 2 (-); villa ja villatuotteet 3 (1).

Tukit, pylvää, ratapölkyt 7 (2); sahatavara 51 (11); paperipuu 14 (5); paperimassa 37 (20); paperi 125 (62).

Valurauta ym. 4 (3); maanviljelyskoneet 4 (-).

Alumini ja tuotteet 4 (-); kupari ja tuotteet 23 (2); nikkeli 14 (13); jalot metallit 18 (6).

Asbesti 7 (4); hiili 3 (1); kivi ja kivit tuotteet 5 (3).

Hapot 3 (2); lannotusaineet 5 (3); sooda 2 (1).

Kanada on vastaavasti supistanut ostojaan Yhdysvalloista.

T u o n t i a koskevat numerot ovat samoilta vuosilta seuraavat:

Hedelmät 31 (10); vihannekset 7 (3); vilja (maissi, kaura, maltaat) 16 (3); pihka ym. 3 (1); kasvikset, siemenet (ei ruoaksi) 7 (2); kumi ja renkaat 21 (5); tupakka 6 (2).

Elävät eläimet 3 (1); turkikset 13 (4); nahka ja tuotteet 7 (2); liha 4 (-).

Raaka puuvilla 29 (14); puuvilla tuotteet 17 (4); pellava, hamppu ja tuotteet 2 (-); silkki ja tuotteet 11 (5); villa ja tuotteet 4 (-); tekosilkki 2 (-); manila, sisal ym. 8 (2); sekal. tekstiilituotteet 9 (3).

Puu, sahatavara, faneeri 16 (3); puutuotteet, huonekalut, paperimassaa ym. 10 (2); paperi ja tuotteet 11(3); painotuotteet 13 (6).

Rautamalmi 3 (-); valurauta ym. 2 (-); romurauta 2 (-); valuteokset 6 (1); kiskot, levyt, rakennusrauta 50 (6); putket 4 (1); rautalanka 2 (-); ~~vomakoneet~~ ja pannut 16 (5); maanviljelyskoneet 40 (2); hienotakeet ym. 3 (1); koneet(paitsi voima ja maanviljelys) 55 (11); autot ym ajoneuvot 102 (15).

Alumini ja tuotteet 5 (1); messinkituotteet 6 (1); nikkeli ja tuotteet 3 (1); jalot metallit 2 (1); sähkökoneet 24 (5).

Savi ja tuotteet 4 (2); hiili ja tuotteet 59 (24); lasitavara 5 (2); petroli, bensiini ja tuotteet 53 (25); kivi 7 (2):

Selluloosatuotteet 2 (1); lääkkeet 2 (1); parkki- ja lannoitusaineet 4 (1); maaliaineet 4 (1); epäorg. kemiall. aineet 5 (4).

Näin poskesta katsoen luulisi olevan suureksi molemmanpuoliseksi hyödyksi, jos puolelta niinkuin toiseltakin tehtäisiin tullimyönnytyksiä ja saataisiin aikaan kauppasopimus. Jos presidentti Rooseveltin vallan nojalla, mikä hänelle on annettu, alentaisi 50 prosentilla Kanadan kerman, eläinten, viljan, väkirehujen, heinän, siementen, sahatavaran ja kalan tullia, niin merkitseisi se palausta seuduilleen niihin tulleihin, jotka olivat voimassa 1929. Niin suurista alennuksista ei kuitenkaan liene mitään toivoa. Todellisuudessa on epävarmaa tuleeko kauppaneuvotteluista olemaan, ainakaan toistaiseksi, suuriakaan tuloksia.

Kanadassa ovat vaalit odotettavissa vielä tänä vuonna. Yhdysvalloille voi olla edullisempää jäädä odottelemaan vapaampiin tulleihin taipuvaisempien liberaalien voittoa, jota ennustellaan, kuin tehdä nyt sopimus tulliasiassa tiukaksi suojelustullien ystäväksi osoittautuneen ^{1/}vanhollisen hallituksen kanssa.

Ottawan sopimuksen Englannille myöntämät preferenssit tulevat olemaan pahana kompastuskivenä, sillä Yhdysvallat tulevat vaatimaan samallaisia etuisuuksia. Pitempiaikaisesta sopimuksesta ovat toiveet vähäiset, vastavuoroisuussopimuksesta vieläkin vähäisemmät.

Nyt jo ovat Yhdysvaltain puutavarapiirit ja varsinkin idän valtioiden maanviljelijät nostaneet kovan sodan kauppasopimuksen tekemistä vastaan. Yhdessä valtiossa on jo lainsäätäjät kunta asettunut jyrkästi sitä vastustamaan, toisessa on valtion kuvernööri valtionsa perunoiden kohtalosta säikähtyneenä ryhtynyt alamaisineen pommittamaan presidenttiä ankareilla vastalauseesähkösanomilla.

Kanadalaisia harmittaa se, että Yhdysvallat tuovat Kanadaan paljon enemmän tavaraa kuin mitä sieltä ostavat ja kuuluu voimakkaita ääniä, että kauppasopimuksessa on Yhdysvaltain suostuttava myöntämään Kanadalle sellaisia etuja, että tämä sille epäedullinen tuontienemmyys häviää. Kun samalla pidetään mielessä, esim. että Yhdysvaltain puutavaramiehet, siihen sijaan, että olisivat taipuvaisia myöntämään Kanadan puutavaralle tullihelpoituksia, vaativat niitä Yhdysvaltain puutavaralle, käy selville, että Kanadan ja Yhdysvaltain kauppasopimuksen laatiminen ei tule olemaan mikään helppo tehtävä.

Toistaiseksi ei neuvottelujen alkamisesta ja kulusta ole annettu mitään tietoja.

Montrealissa huhtikuun 1 p:nä 1935.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO
CONSULATE GENERAL OF FINLAND
1410 STANLEY STREET

*Kauppa-
tö.*

A. J. JALKANEN
CONSUL GENERAL

No. 1006/166

RE Nb 1 - Voin vienti Kanadasta ja tuonti Kanadaan.

a.a.

*Valio, et.
vasta. tull. osast.
Vh. 4/5-25*

MONTREAL, huhtik. 17 p. 1935.
QUE., CANADA

47/1958 KD 35
2/5-35 3- 1

Ulkoasiainministeriölle.

Pääkonsulinvirasto oheenliittäen yllämainittua

53 F64
(Pöy. 56. B. Runko)

asiaa koskevan raporttinsa.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liite.

aa Kanyy

Selainen

M o n t r e a l i S S A O L E V A L Ä H E T Y S T Ö .

RAPORTTI n:o 8.

Montreali - ssa 16 p:nä huhti kuuta 1935.

42/1958 K D 35
2/5.35 - W.1
53 564 f
opie. 56. B. Kanada

Asia: Voin vienti Kanadasta ja
tuonti Kanadaan.

Maalisk. 31 p. päättyneinä tilivuosina 1929 - 1935 tuotiin Kanadaan ja vietiin Kanadasta seuraavat määrät voita (maalisk. 31 p. 1935 päättyneeltä tilivuodelta käsittävät numerot kuitenkin ainoastaan paljousmääriä 11 kuukaudelta):

Vuosi	V i e n t i		T u o n t i	
	Määrä Tuhatta naulaa	Arvo \$	Määrä Tuhatta naulaa	Arvo \$
1928-1929	1,890	765,000	25,610	9,029,000
1929-1930	1,309	544,000	41,919	14,472,000
1930-1931	1,163	389,000	16,501	4,787,000
1931-1932	10,917	2,363,000	880	268,000
1932-1933	3,206	590,000	877	139,000
1933-1934	4,402	819,000	2,603	414,000
1934-1935	420	-	865	-

Terkeimmät v i e n t i m a a t olivat seuraavat (vientimäärät tuhansissa nauoissa; viimeisessä sarakkeessa olevat numerot ovat kalenterivuodelta 1934, muut maalisk. 31 p. päättyvältä tilivuodelta):

Jakelu [kirjaimin seuraavien ohjeiden mukaan: 1) Tavallinen, 2) Tavallinen ja lisäksi.....
3) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin. 4) Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin, mutta.....]:

.....
.....
.....

	1928- 1929	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
Englanti	2	1	12	8693	2102	3719	-
Bermuda	287	156	190	247	122	110	2
Brittil. Guiana	64	72	32	28	17	30	2
Brittil. Honduras	15	23	31	28	30	20	21
Barbados	68	59	28	25	9	6	1
Jamaica	289	136	55	165	34	11	2
Trinidad	133	111	112	108	55	10	26
Muu brittil. Länsi-India	134	139	145	177	157	83	50
Honkong	3	-	2	37	43	64	48
Newfoundland	373	370	320	440	403	250	178
Cuba	31	33	4	3	-	-	-
St. Pierre ja Miquelon	104	85	89	138	115	85	185
Japani	86	88	25	42	24	-	-
Yhdysvallat	246	26	70	694	48	8	6

Koko vienti yht. 1890 1309 1163 10917 3206 4402 428

Siitä brittil. valtakunnan maihin yht. 1368 1069 935 9948 2972 4304 330

Tärkeimmät tuontimaat olivat seuraavat (tuontimäärät tuhansissa nauloissa; viimeisessä sarakkeessa olevat numerot ovat kalenterivuodelta 1934, muut maalisk. 31 p. päättyvältä tilivuodelta):

	1928- 1929	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
Englanti	611	1129	291	1	40	1858	534
Australia	222	857	2388	777	22	-	-
Uusi Seelanti	24731	39745	13794	73	807	738	-
Yhdysvallat	47	177	26	19	8	7	-
Koko tuonti yht.	25610	41919	16501	880	876	2602	865
Siitä brittil. valtakunnan maista	25563	41739	16475	860	869	2596	-

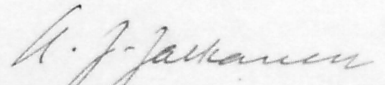
Edelläolevissa taulukoissa esiintyvät epäsäännölliset viennin ja tuonnin vaihtelut johtuvat siitä, että sekä vienti- että tuontimäärät edustavat vain verrattain pieniä tasoituseriä vuotuisen vointuotannon ja kulutuksen välillä. Kalenterivuonna 1930 lasketaan Kanadan tehdasmeijerien vointuotannon olleen 185,751,000 ja kotimeijerien 97,215,000 naulaa, yhteensä 282,966,000 naulaa. Vastaavat luvut vuodelta 1931 ovat 225,955,000, 104,640,000 ja 330,595,000 naulaa. Näin suuressa tuotannossa voivat monet seikat, kuten heinä- ja rehusadon suuruus ja laatu, laidunten kosteus tai kuivuus aiheuttaa huomattavia vaihteluja. Niinpä lisääntyi vointuotanto v. 1931 edelliseen vuoteen verraten 48 milj. naulaa. Seurauksena oli tuonnin väheneminen tilivuonna 1930-1931 edelliseen vuoteen verraten yli 25 milj. naulalla. Seuraavana tilivuonna väheni tuonti 880,000 naulaan, jota vastain vienti kiipesi 10,917,000 naulaan. Sen jälkeen on tuonnin ja viennin suhde jälleen tasaantunut osoittaen, että Kanada on päässyt voin kulutuksessa omavaraisuuden pohjalle, eli oikeammin sanoen, on pysynyt sillä edelleen. Jo 1903 saavutti Kanada ennätyksensä voin viennissä, nim. 34,129,000 naulaa ja sen jälkeen ovat tuonti ja vienti vaihdelleet riippuen tuotannon ja kulutuksen vaihteluista.

Toistaiseksi ei liene syytä odottaa Kanadan vointuotannon lisääntyvän niin oleellisesti yli kotimaisen kulutuksen, että Kanada voisi esiintyä kilpailijana maailman voimarkkinoilla. Kanadassa valmistetaan hyväkin voita ja karjanhoito on paikoin korkealla kannalla, mutta huomattavaksi kehittynyttä juuston vientiä lukuunottamatta, rakentuu koko Kanadan maito- ja meijeritalous vielä kotimaisen kulutuksen varaan. Kaupunkiväestö oli jo 1931 väenlaskun mukaan 53,7 pros. koko väestöstä. Se tyytyy ottamaan mitä sille keskenään kilpailevat suuret yksityiset maitoliikkeet ja meijerit tarjoavat. Näiden liikkeiden ei tarvitse uhrata aikaansa eikä varojaan karjanjalostukseen ja karjanhoidon neuvomiseen; kotimaisilla markkinoilla eivät vaatimukset tavaran laatuun nähden ole niin korkeat kuin ulkomaisilla. Ottanee vielä kauan, ennenkuin Kanadan maanviljelijät itse ovat yleisesti heränneet ottamaan ei ainoastaan karjataloutensa tuotteiden jalostamisen ja kaupan vaan myös karjansa jalostamisen ja karjan

hoitonsa ja maitotaloutensa kehittämisen omaksi asiakseen.

Kanadan voinvienti on vielä niin vähäistä ja epäsäännöllistä, että Newfoundland, jonka vuotuiset ostot ovat sitte vuoden 1928 vaihdelleet 250,000 naulasta 373,000 naulaan, on paras vakituinen ostaja. Ottawan sopimuksilla ei ole ollut Kanadan enemmän tahi vähemmän tilapäisluontoiseen vointuontiin ja -vientiin mitään vaikutusta, sillä jo ennen niitäkin olivat Kanadan voikauppalangot brittiläisen valtakunnan maita. Voikauppa Englanninkin kanssa on ollut aivan tilapäistä, milloin vientiä, milloin tuontia Ottawan sopimuksesta riippumatta. Erään asiantuntijan äskettäin Kanadan parlamentissa antaman selityksen mukaan ostaa Kanada nykyään ne voimäärät, mitkä se kevätpuolella talvea voi tarvita omien varastojensa lisäksi, Englannista eikä Uudesta Seelannista siitä syystä, että vaikka tullin Uuden Seelannin voille on Kanadan-Uuden Seelannin Ottawan sopimuksen mukaan ainoastaan 5 senttiä naulalta ja Englannin voille Kanada-Englannin Ottawan sopimuksen mukaan 8 senttiä, kannattaa Kanadalaisten voinostajain ostaa Englannista, sillä sieltä he saavat tilaamansa tavaran kymmenessä päivässä, jota vastoin se viipyisi Uudesta Seelannista kuudesta kahdeksaan viikkoon.

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

*Jalka &
Kauppi
jalki*

No. *1318/183.*

RE Nc 1 - Raportti no. 9.

Kanadan puutavaran maastavienti.

MONTREAL, toukok. 3 p. 1935.
QUE., CANADA

MONTREAL, QUE., CANADA		
40/1972 KD 25		
16/5.35 2 - 1		
NUMERO	OSASTO	ALUE
53	F64	f
(pöytä 56 - C. Kanada)		

ULKOASIAINMINISTERIÖLLE:

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa. Sen johdosta, että Pääkonsulinviraston raporttilomakkeet ovat loppuneet, ei raporttia ole tallakertaa voitu kirjoittaa lomakkeille.

*S. P. J. K.
S. J. K.
Metsähoito
päiv. 17/5*

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

*/ lähetetty maalisku.

MONTREALISSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO

RAPORTTI n:o 9

Montrealissa 3 p:nä toukokuuta 1935.

Asia: Kanadan puutavaran maastavienti.

Kangas

ULKOASIAIN.		
No 40/1972 KD 25		
16/5.35	2	N:1
AFRIKA	EUROPA	ASIA
53	564	f.
(Käy. 56-C. kansala)		

V. 1930 oli Kanadassa 3531 sahalaitosta, joihin oli kiinnitetty pääomia yli \$181 milj., ja jotka antoivat työtä 43,457 henkilölle ja maksoivat näille palkkoina yli \$25 milj. Raaka-aineita käyttivät ne \$73 milj:n arvosta ja valmistsivat tuotteita yli \$121 milj:n brutto-arvosta. Suuraavana vuonna kohosi sahalaitosten lukumäärä 31:llä, mutta sahaliikkeeseen sijoitettu pääoma väheni kolmanneksella eli \$121 milj:aan, työläisten lukumäärä puoleen eli 22,361:teen, käytettyjen raaka-aineiden arvo melkein puoleen eli \$ 37 milj:aan ja tuotannon brutto-arvo niin ikään melkein puoleen eli \$63 milj:aan. Oli alkanut pula-aika Kanadan sahateollisuudellekin.

Tämä pula ei ollut sen ensimmäinen. Jo aikaisemmin oli sitä, ajoittain uudistuvien tavallisten pulakausien ^{ja} kilpailun lisäksi, kohdannut eräs isku, joka, todennäköisesti kaikiksi ajoiksi, oli estävä sen kasvamista. Pääinvas-
toin kuin paperi- ja massateollisuus, jonka tuotteiden käytäntö ja tarve lisääntyvät vuosivuodelta, sai Kanadankin sahateollisuus kokea sen sille kohtalokkaan kokemuksen, että sen tuotteiden käytäntö ja tarve olivat lakanneet kasvamasta, jopa alkaneet vähentyä. Rakennustoiminnassa oli suurempaa kestävyyttä ja pienempää tulenvaarallisuutta ym. tavotellen alettu yhä enemmän käyttää muita rakennusaineita kuin puuta. Korkeimman huippunsa, 4,918,000 lautajalkaa, saavutti Kanadan sahateollisuus jo 1911. Sen jälkeen ei sen tuotanto ole jaksanut kohota tuon määrän yläpuolelle. Sodan jälkeisenä pula-aikana väheni se 1920 2,869,000 jalkaan, mutta lisääntyi sen jälkeen tasaisesti vuoteen 1929, jolloin sahaus oli 4,742,000 jalkaa, laskeutuen 1930 3,989,000 ja 1931 2,498,000 jalkaan lautoja ja lankkuja, joiden arvo oli \$46.1 milj. Muiden sahatuotteiden, pääasiallisesti kattopäreiden arvo, oli viimeksimainittuna vuonna \$16.8 milj.

J a k e l u : Tavallinen

Jo pitemmän aikaa on British Columbia tuottanut Kanadan sahatuotteista suurimman osan. V. 1930 oli sen osuus 53.7 pros. lautojen ja lankkujen kokonaistuotannosta, toisena oli Ontario 16.7, kolmantena Quebec 16, neljäntenä New Brunswick 5.2 ja viidentenä Nova Scotia 4.1 prosentilla. Kattopäreistä tuotti British Columbia 80.1 pros. Tärkein British Columbiassa laudoiksi ja lankkuiksi käytetty puulaji on Douglaskuusi, tavallista kuusta sahataan jokaisessa maakunnassa. Sen jälkeen tärkeimmät ovat mänty, hemlockkuusi ja koivu. Kattopäreiksi käytetään etupäässä setripuuta. Kaikesta saatavaraista on noin 95 pros. havupuuta ja loput kovaa- ja lehtipuuta.

Kanadan sahateollisuus oli jo alusta alkaen suunniteltu ja kehitetty myös vientiä silmälläpitäen. Aluksi suuntautui vienti Englantiin, mutta sittemmin Yhdysvaltoihin, joka sisällissodan aikana ensi kerran kohosi Kanadan puutavaran suurimmaksi ostajaksi säilyttäen tämän aseman tilivuoteen 1933-1934, jolloin Englanti tuli jälleen parhaaksi ostajamaaksi. Kuluvan vuosisadan ensimmäisten kolmenkymmenen vuoden aikana pysytteli lautojen ja lankkujen vienti keskimäärin parin tuhannen miljoonan jalan seuduilla vuodessa, eli noin 35 ja 40 prosenttina tuotannosta. Tilivuonna 1932-1933 oli se enää ainoastaan 620 milj. jalkaa vähentyen kolmessa vuodessa kokonaista 1187 milj. jalkaa eli noin kahdella kolmattaosalla.

Seuraavissa taulukoissa esitetään Kanadasta maaliskuun 31 päivänä päättäneinä tilivuosina 1929-30, 1930-31, 1931-32, 1932-33 ja 1933-34 sekä kalenterivuonna 1934 vientien lankkujen ja lautojen kokonaismäärä ja kokonaisarvo sekä myöskin kustakin puulajista sahattujen lankkujen ja lautojen vientimäärät ja arvot samoina vuosina. Tilastot tilivuodelta 1934-1935 eivät ole vielä ilmestyneet, joten on täytynyt tyytyä kalenterivuoden 1934 tilastoon. Sen suhteen on huomattava, että siihen sisältyvät myös tilivuoden 1933-1934 kolmen viimeisen kuukauden ajalla viedyt määrät, ja että se ei ole vielä aivan lopullinen, mutta antaa kuitenkin kuvan siitä, miten Kanadan puutavaranvienti on 1934 jatkunut.

Taulukoissa on erityisesti silmällä pidetty myös viennin jakautumista brittiläisen valtakunnan maihin, sekä Englantiin ja Yhdysvaltoihin.

Kaikkien maasta vietyjen lankkujen ja
lautojen yhteinen määrä.

	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.
Kaikki maat yhteensä	1,807,138	1,309,483	905,679	619,675	1,210,769	1,367,603
Siitä: Brittil.val- tak. maat	281,969	223,471	203,014	313,326	740,429	995,635
Muut	1,525,169	1,086,012	702,665	306,349	470,340	371,968
<hr/>						
Englanti	187,771	163,995	117,051	197,807	595,647	834,388
Austraalia	33,392	19,424	55,489	88,355	99,025	93,211
Etelä Afrika	14,592	9,838	6,396	4,451	12,918	14,500
Irlanti	9,253	8,362	6,706	2,593	7,144	25,000
Uusi Seelanti	8,813	4,788	1,735	1,099	2,023	2,900
Trinidad	7,132	3,050	2,919	3,632	4,438	4,800
Barbados	4,860	3,348	4,024	5,855	6,191	6,700
Fiji	4,200	1,099	1,651	1,315	2,082	3,000
Newfoundland	3,751	3,378	1,152	504	588	1,600
Jamaika	1,814	653	78	270	2,409	3,200
Brittil. Guiana	1,483	1,021	1,427	1,213	1,220	1,400
<hr/>						
Yhdysvallat	1,419,327	975,562	598,001	232,954	323,145	232,337
Kiina	40,194	40,728	50,589	47,472	108,159	89,330
Japani	39,031	46,673	42,996	16,964	17,135	28,128
Portuk. Afrika	6,126	6,462	4,351	664	5,550	5,525
Ranskan Länsi Intia	2,769	2,310	1,540	1,536	959	1,051
Kuba	2,698	623	12	18	350	1,250
Saksa	2,051	1,192	113	81	179	-
Argentina	1,740	1,886	337	96	151	378
St. Pierre	1,450	1,220	728	802	385	-
Ranska	1,325	1,244	453	499	670	248
Belgia	1,258	526	332	2,237	4,122	3,000
Panama	1,179	1,553	1,397	1,362	4,410	3,821
Peru	225	987	2	-	3,568	1,192

E r i l a j i t :

D o u g l a s k u u s i.

	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.
Kaikki maat yht.	594,463	518,414	373,010	228,491	486,498	548,173
Siitä: Brittil. valtak. maat	101,689	80,346	76,880	139,550	319,668	409,863
Muut	492,774	438,068	296,130	88,941	166,830	138,310

Englanti	36,387	54,533	50,811	91,783	266,633	354,336
Austraalia	26,870	4,964	11,833	32,428	24,291	23,152
Br. Etelä Afrikan	13,392	8,465	5,423	3,662	11,520	14,259
Uusi Seelanti	8,176	4,511	1,672	1,095	2,007	2,874
Trinidad	5,495	2,065	2,212	3,158	3,359	3,954
Fiji	4,200	1,099	1,651	1,315	2,082	2,989
Newfoundland	2,341	1,457	571	243	226	1,158
Jamaika	1,620	361	4	190	2,283	3,122
Barbados	1,412	1,145	1,117	1,751	2,016	2,466
Hong Kong	203	22	657	1,997	2,311	554

Yhdysvallat	492,242	337,226	194,874	23,491	22,656	4,248
Kiina	39,142	40,103	50,569	47,465	107,804	89,330
Japani	32,194	43,669	41,415	11,410	16,880	27,704
Portuk. Afrikan	6,126	6,462	4,351	664	5,450	5,525
Saksa	1,815	737	-	-	80	-
Kuba	1,707	338	-	-	-	-
Ranskal. Länsi Intia	1,218	603	914	575	218	395
Panama	1,179	1,553	1,397	1,362	4,410	3,821
Belgia	1,126	476	332	2,237	4,122	3,000
Ranska	1,100	868	261	477	670	248

K u u s i .

	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.
Kaikki maat yht.	592,740	409,337	269,362	181,172	389,241	486,356
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	92,392	62,725	25,300	57,605	236,220	361,674
Muut	500,348	346,612	244,062	123,567	153,021	124,682

Englanti	80,115	51,369	16,553	51,715	224,347	332,687
Irlanti	8,615	7,297	5,518	2,294	6,675	24,798
Br. Etelä Afrika	1,059	1,141	815	619	985	1,009
Barbados	973	1,071	752	1,329	1,269	1,030
Austraalia	119	178	718	596	2,145	1,802

Yhdysvallat	497,717	344,906	242,447	122,223	151,491	121,431
St. Pierre	1,218	750	455	328	201	192

M ä n t y .

Kaikki maat yht.	305,558	185,419	121,990	81,010	140,614	122,516
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	34,458	27,729	23,444	16,088	24,737	34,589
Muut	271,100	157,690	98,546	64,922	115,877	87,927

Englanti	25,890	21,229	17,244	10,176	18,241	27,319
Br. Länsi Intia:						
Barbados	2,468	1,083	2,096	2,726	2,897	3,224
Trinidad	1,143	906	661	402	816	722
Muut	2,047	1,781	1,149	1,229	1,146	1,008
Brittil. Guiana	1,374	1,001	1,358	1,098	1,168	1,398

Yhdysvallat	267,866	154,058	97,575	63,298	114,766	86,824
Ranskal. L.-Intia	1,550	1,687	594	957	689	656

H e m l o c k k u u s i.	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934-
	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.
Kaikki maat yht.	148,868	88,790	56,604	64,133	102,162	104,367
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	9,586	15,594	43,016	57,061	99,462	103,358
Muut	139,282	73,196	13,588	7,072	2,700	1,009
<hr/>						
Englanti	3,002	1,264	305	1,950	27,064	35,372
Austraalia	6,352	14,270	42,670	54,975	72,327	67,926
<hr/>						
Yhdysvallat	130,019	67,637	12,245	2,160	2,339	809
Japani	6,594	2,656	1,134	4,830	48	251
<hr/>						
S e t r i p u u .						
Kaikki maat yht.	46,974	34,532	22,837	11,462	11,123	18,229
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	963	777	421	341	6,401	12,869
Muut	46,011	33,755	22,416	11,121	4,722	5,360
<hr/>						
Englanti	252	276	91	85	6,169	12,869
<hr/>						
Yhdysvallat	45,915	33,694	22,214	11,113	4,657	4,830
<hr/>						
K o i v u .						
Kaikki maat yht.	90,309	58,221	48,812	44,371	65,761	74,041
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	39,543	32,573	28,923	37,567	46,751	64,308
Muut	50,766	25,648	19,889	6,804	19,010	9,733
<hr/>						
Englanti	39,302	31,739	28,709	37,276	46,437	63,796
<hr/>						
Yhdysvallat	50,512	25,404	19,735	6,745	19,010	9,216
<hr/>						

V a a h t e r a .	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.	1000 jalk.
Kaikki maat yht.	16,538	10,109	6,137	6,221	12,352	10,800
Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	2,738	3,522	2,162	3,885	6,278	7,600
Muut	13,800	6,587	3,975	2,336	6,074	3,200

Englanti	2,580	3,427	2,056	3,802	6,104	7,370
----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Yhdysvallat	13,487	6,252	3,892	2,319	6,071	3,200
-------------	--------	-------	-------	-------	-------	-------

---

M u u t .

Kaikki maat yht.	11,688	6,661	6,918	2,815	3,017	3,121
------------------	--------	-------	-------	-------	-------	-------

Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	601	215	2,068	1,214	912	1,374
--	-----	-----	-------	-------	-----	-------

Muut	11,087	6,446	4,850	1,601	2,105	1,747
------	--------	-------	-------	-------	-------	-------

Englanti	243	158	1,282	1,020	652	639
----------	-----	-----	-------	-------	-----	-----

Yhdysvallat	10,940	6,426	4,730	1,590	2,103	1,779
-------------	--------	-------	-------	-------	-------	-------

---

K a i k k i e n m a a s t a v i e t y j e n l a n k k u j e n j a
l a u t o j e n y h t e i n e n a r v o .

	1929- 1930	1930- 1931	1931- 1932	1932- 1933	1933- 1934	1934
	milj.	milj.	milj.	milj.	milj.	milj.
Kaikki maat yht.	\$ 49,4	\$ 31.6	\$ 18.8	\$ 11.1	\$ 21.3	\$ 26.1

Siitä: Brittil. valta- kunnan maat	8.6	6.6	4.7	5.3	12.3	18.5
--	-----	-----	-----	-----	------	------

Muut	40.8	25.0	14.1	5.8	9.0	7.6
------	------	------	------	-----	-----	-----

Englanti	6.2	5.1	3.3	3.8	10.3	15.8
----------	-----	-----	-----	-----	------	------

E r i l a j i t :

D o u g l a s k u u s i :

Kaikki maat yht.   \$ 12.0   \$ 8.5   \$ 5.1   \$ 2.8   \$ 6.8   \$ 8.4

Niistä:

Brittiläinen
  valtakunta   2.4   1.7   1.3   1.9   4.7   6.6

Ulkomaat   9.6   6.8   3.8   0.9   2.1   1.8

Englanti   0.9   1.1   0.3   1.3   4.0   5.6

Yhdysvallat   7.7   5.1   2.4   0.3   0.4   0.1

K u u s i :

Kaikki maat yht.   16.4   10.8   6.2   3.5   7.0   9.7

Niistä:

Brittiläinen
  valtakunta   2.5   1.7   0.5   0.9   3.8   6.6

Ulkomaat   13.9   9.1   5.7   2.6   3.2   3.0

Englanti   2.1   1.3   0.4   0.8   3.6   6.1

Yhdysvallat   13.8   9.0   5.6   2.4   3.1   2.9

M ä n t y :

Kaikki maat yht.   11.1   6.6   4.0   2.1   3.5   3.4

Niistä:

Brittiläinen
  valtakunta   1.9   1.5   1.2   0.6   0.9   1.3

Ulkomaat   9.2   5.1   2.8   1.5   2.6   2.1

Englanti   1.6   1.3   1.0   0.5   0.7   1.1

Yhdysvallat   9.0   5.0   2.7   1.4   2.6   2.1

H e m l o c k k u u s i :

Kaikki maat yht.   2.4   1.2   0.7   0.7   1.1   1.2

Niistä:

Brittiläinen
  valtakunta   0.2   0.3   0.5   0.6   1.1   1.2

Ulkomaat   2.2   0.9   0.2   0.1   -   -

Englanti	0.1	-	-	-	0.3	0.4
Yhdysvallat	2.1	0.8	0.1	-	-	-

S e t r i p u u :

Kaikki maat yht.	1.9	1.3	0.7	0.4	0.3	0.4
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Niistä:

Brittiläinen valtakunta	0.1	0.1	-	-	0.1	0.2
----------------------------	-----	-----	---	---	-----	-----

Ulkomaat	1.8	1.2	0.7	0.4	0.2	0.2
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Englanti	-	-	-	-	0.1	0.2
----------	---	---	---	---	-----	-----

Yhdysvallat	1.8	1.2	0.7	0.4	0.2	0.2
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

K o i v u :

Kaikki maat yht.	4.1	2.3	1.5	1.2	1.9	2.2
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Niistä:

Brittiläinen valtakunta	1.4	1.1	0.8	0.9	1.3	1.9
----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Ulkomaat	2.7	1.2	0.7	0.3	0.6	0.3
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Englanti	1.3	1.1	0.8	0.9	1.3	1.8
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Yhdysvallat	2.7	1.2	0.7	0.2	0.6	0.3
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

V a a h t e r a :

Kaikki maat yht.	1.0	0.6	0.3	0.3	0.6	0.4
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Niistä:

Brittiläinen valtakunta	0.2	0.3	0.2	0.2	0.4	0.3
----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Ulkomaat	0.8	0.3	0.1	0.1	0.2	0.1
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Englanti	0.2	0.3	0.2	0.2	0.4	0.3
----------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Yhdysvallat	0.8	0.3	0.1	0.1	0.2	0.1
-------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

M u u t l a j i t :

Kaikki maat yht.	0.4	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Niistä:

Brittil. valtakunta	-	-	0.1	0.1	0.1	0.1
---------------------	---	---	-----	-----	-----	-----

Ulkomaat	0.4	0.2	0.1	-	-	-
----------	-----	-----	-----	---	---	---

Edellä olevasta tilastosta käy selville, että Kanadan lankkujen ja lautojen vienti väheni tilivuodesta 1929-30 tilivuoteen 1932-33 noin 1,300 milj. jalkaa. Valtavasti suurimman osan tästä vähennyksestä eli noin 1,200 milj. jalkaa aiheutti samoina vuosina tapahtunut viennin väheneminen Yhdysvaltoihin, jotka olivat, omaa pulasta kärsivää sahateollisuuttaan suojellakseen, määränneet ulkomaalaiselle höyläemättömälle tai ainoastaan toiselta puolen höylätylle lauta- ja lankkutavaralle 3 dollarin aksiisin 1000 lautajalalta sekä sitä paitsi 1 dollarin tullimaksun samalta määrältä sellaisista naapurimaista tuotavalle tavaralle, jotka kantavat tullia Yhdysvaltain puutavarasta. Joskin Kanadan puutavaran edellä kerrottu viennin väheneminen Yhdysvaltoihin onkin välillisesti laskettava yleisen, huonon ajan tilille, aiheutti suurimman osan siitä suoranaisesti yllämainittu aksiisi ja tulli. Kanada vastasi siihen samanlaisella aksiisilla ja tullilla, mutta se ei voinut vahinkoa korjata. Kanadan sahateollisuus oli menettänyt parhaat markkinansa, jotka olivat vuosittain ostaneet 70-75 prosenttia sen lankuista ja laudoista ja jopa 95 prosenttia sen päre- ja rappaussäletuotannosta.

Sahateollisuus oli vielä 1930 Kanadan suurin työnantaja. Siihen kiinnitetyn pääoman suuruuteen ja maasta vietyjen tuotteiden arvoon nähden oli se kolmas ja tuotteittensa bruttoarvon nähden viides maan teollisuuksista. Näin ollen on se maan taloudelliselle elämälle ja hyvinvoinnille suuresta merkityksestä. Ei ole siis ihme, että Kanada ryhtyi tarmokkaasti etsimään uusia markkinoita. Ensi sijassa kiinnitti Kanada huomiotaan tuotteittensa menekin lisäämiseen Englannissa. Tiedettiin, että Englanti oli esim. vuosina 1926-30 ostanut ulkomailta keskimäärin noin 3,500 milj. jalkaa lankkuja ja lautoja, mutta ainoastaan pienen osan siitä, keskimäärin 158 milj. jalkaa vuosittain, Kanadasta, eli vajaan 5 prosenttia vuotuisista puutavaran ostoistaan. Jos Englanti suosisi ostoillaan enemmän oman valtakuntansa maita, laskettiin Kanadassa, että Kanada voisi sijoittaa sinne puutavaraansa vuosittain ainakin 1,300 milj. jalkaa, muista tuotteista, kuten vehnästä, juustosta, lihasta ym. puhumattakaan. Jo 1930 Lontoossa pidetyssä, yleisvaltakunnallisessa taloudellisessa konferenssissa oli Kanadan pääministeri Bennett voimakkaasti ajanut valtakunnallisen yhteenkuuluvaisuuden asiaa vaatien, että valtakunnan eri osien oli ryhdyttävä tukemaan ostoillaan toinen toistaan, mutta Englannin silloinen työväen puolueeseen kuuluva hallitus ei ollut halukas rakentamaan sellaista tullimuuria valtakunnan ympärille, kuin pääministeri Bennettin suunnitelmat olisivat edellyttäneet. Sen kukis-

tuttua suostui kokoomushallitus Ottawan yleisvaltakunnallisen konferenssin pitämiseen kesällä 1932.

Tammikuun 26 päivänä 1933 päivättyssä raportissaan "Kanadan puutavara- ja paperiteollisuus" on allekirjoittanut ja selostanut ei ainoastaan mitä Kanadan puutavaraoteollisuus voitti Ottawan konferenssissa, vaan myös Kanadan sahateollisuuden suhtautumista Englannin puutavaraostoihin Venäjältä jne. Todellisuudessa ei Ottawan sopimus ole kyennyt estämään Venäjän, enemmän kuin pohjoismaidenkaan, kilpailua Englannin markkinoilla, mutta on kuitenkin vaikuttanut sen, että Venäjän puutavaran myyntisopimuksista on jo pari kertaa poistettu tunnettu hintojen laskua koskeva ehto, jota vastaan Kanada oli protesteerannut. Jo ennen Ottawan konferenssia nautti Kanadan puutavara 10 prosenttin tullipreferenssiä Englannissa. Ottawan konferenssin ansiosta jäi tämä väliaikainen preferenssi edelleen voimaan.

Valtakunnallisen yhteenkuuluvaisuuden aatetta teroittamalla edistivät Ottawan sopimukset huomattavasti Kanadan puutavaran menekkiä varsinkin Englannissa. Erinäisiä valtion ja mahdollisesti muitakin puutavaran ostoja on siellä tehty Kanadasta nimenomaan Ottawan sopimukseen vedoten. Kanadan puutavaran Englannissa nauttima 10 prosenttia tullipreferenssi on ollut tärkeä tekijä, mutta ei kuitenkaan tärkein. Se nautti mainittua preferenssiä jo tilivuonna 1932-33, mutta sinä vuonna oli lisäys edelliseen vuoteen verraten ainoastaan 81 milj. jalkaa ja esim. vuoteen 1930 verraten ainoastaan 10 milj. jalkaa. Tämä johtui siitä, että Kanadan dollari oli vielä tilivuoden 1932-33 puntaan verraten arvossaan niin paljon korkeammalla, että preferenssi hupeni hyvinkin kurssieroon. Vasta kun Kanadan dollari laskeutui arvossaan Yhdysvaltain dollarin mukana punnan tasalle ja siitä allekin, muuttui preferenssi tehoisaksi. Kuten edelläolevista taulukoista käy selville, lisääntyivät Englannin puutavaraostot Kanadasta tilivuonna 1933-34 edelliseen vuoteen verraten kolminkertaisesti.

Sen lisäksi, mitä Kanadan Lontoossa oleva edustaja, high commissioner, sekä Englannissa olevat kauppakomissionerit ovat tehneet Englannin puunostojen edistämiseksi Kanadasta, ovat myös sahateollisuuden harjoittajat itse järjestöjensä ja julkaisujensa avulla koettaneet edistää tuotteittensa menekkiä ulkomaille. Aivan äskettäin on Kanadasta matkustanut Englantiin Kanadan itäisiä maakuntia varten asetettu puutavarakauppakomissioneri, jonka tehtävänä on edistää edustamainsa maakuntain kovan ja pehmeän puun käyttöä Englannissa.

Se, mitä Kanadan muut maakunnat ovat lähettäneet puutavaraansa Englan-

tiin ym. maihin ja mitä ne ovat tehneet lisämarkkinoiden hankkimiseksi, jää varjoon sen rinnalla, mitä British Columbian maakunta ja sen puutavaramiehet ovat tehneet. V. 1934 nousivat sen puutavaran vientiläivaukset 860 milj. jalkaan, eli yli 60 prosenttiin koko Kanadan lautojen ja lankkujen viennistä. Lähempi selostus British Columbian osuudesta Kanadan puutavara-kauppaan annetaan seuraavassa raportissa.

Montrealissa, toukokuun 3 p:nä 1935.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

~~Per Oik~~ (Peruskorj.)

Montreali - SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

1409/198

Montreali - SSA 14 P:nÄ touko - KUUTA 19 35.

VIITTAUS: ..... N

P:nÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... 19 .....

51/1959 KD 05
29/5.05 3 - 1

53 764
(24.36.R.6.0)

Ulkoasiainministeriölle

ASIA: Nb 1 - Siirtolaisuus Kanadaan.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa.

A.A.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Montreali - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 10

Montreali -ssa 14 p:nä touko - kuuta 1935.

Asia: Nb 1 - Siirtolaisuus
Kanadaan.

51 1959 KD 25
29/5 25 2 - M.1
53 F64 f
1924

Juuri julkastun virallisen tilaston mukaan saapui Kanadaan kuluneen maaliskuun 31:nä päättäneenä tilivuonna 59 suomalaista siirtolaista, edellisenä vuonna oli saapuneita 51.

Kaikkiaan saapui Kanadaan mainittuna vuonna 12,136 siirtolaista, edellisenä vuonna 13,903. Saapuneista oli englantilaisia, irlantilaisia skotlantilaisia 2,198 (edell. v. 2,260), Yhdysvalloista 5,960 (7,740), pohjois-europalaisiin rotuihin kuuluvia 642 (706), niistä saksalaisia 301 (401) ja suomalaisia 59 (51), muihin rotuihin kuuluvia 3,336 (3,197), niistä slovakkeja 595 (395), ruteeneja 586 (421), puolalaisia 406 (374), unkarilaisia 362 (509), juutalaisia 335 (599), italialaisia 325 (267), kroatialaisia 155 (108) ja jugoslaveja 120 (63).

Siirtolaisista oli miehiä 2,773, naisia 4,994 ja 18 vuotta nuorempia lapsia 4,369.

Kanadaan voivat päästä, paitsi etuoikeutetuista valtakunnan maista, ainoastaan maassa jo olevain, sinne laillisesti päässeiden siirtolaisten vaimot ja 18 vuotta nuoremmat lapset sekä maanviljelykseen aikovat, joilla on sitä varten tarpeeksi pääomaa. Mitään tietoa ei ole siirtolaisuuden uudelleen avaamisesta eikä myöskään toiveita siitä, että jos siirtolaismääräyksiä lievennetään, muut kuin brittiläisen

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

valtakunnan maiden kansalaiset siitä hyötyisivät.

A. J. Jalkanen.

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

53 FG4f

MONTREALI - SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 12

Montreali ssa 29 p:nä touko - kuuta 19 35.

Asia: Nb 1 - Kanadan ja Yhdysvaltain
kauppaneuvottelut.

Montrealin sanomalehdissä tänä aamuna olleiden tietojen mukaan alkanevat vastavuoroisuusneuvottelut Kanadan ja Yhdysvaltain välillä kesäkuun alkupäivinä, jolloin Kanadan edustajat matkustanevat Washingtoniin. Vaikkakin toiveet edullisen sopimuksen solmimisesta ennen Kanadan parlamentin ja Yhdysvaltain kongressin hajeantumista ^{lienevät} olemattomat, arvellaan kuitenkin saatavan sopimusehdotus sellaiseen asuun, että lopullisia neuvotteluja voidaan yrittää ennen syyskesäkuun toimitettavia yleisiä vaaleja.

Näyttää siltä, että Kanada voi tarjota Yhdysvalloille enemmän kuin Yhdysvallat Kanadalle, sillä varsinkin Yhdysvaltain itäisissä ja keskilännen valtioissa vallitsee niin tiukka mieliala kaikkia Kanadan tavaroille ja etupäässä kalalle, puutavaralle ja karjalle tehtäviä myönnytyksiä vastaan, että Yhdysvaltain hallituksen täytynee ottaa se huomioon.

Kanada tulee tarjoamaan tullihelpotuksia erinäisille Yhdysvaltain teollisuustuotteille, mutta toiselta puolen ei se luopune kiinnittämisestä huomiota ei ainoastaan suureen epäedulliseen kauppataaseensa vaan myös epäedulliseen maksutaseeseensa Yhdysvaltain kanssa vaan vaatinee, että neuvotteluissa otetaan ne molemmat huomioon, Paitsi sitä, että Kanada maksee ostoistansa vuosittain suuret summat,

JAKELUOHJE:

Tavallinen
.....
.....
.....

Jakeluohjelmalleja:

- Tavallinen.
- Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.
- Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
- Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

viime maaliskuun lopussa päättynään tilivuotenaikin noin 75 milj. dollaria enemmän kuin mitä se sieltä vienneistään saa, maksaa se vuosittain Yhdysvalloille suuret rahamäärät liittovaltion, maakuntain, kuntain ja yhtiöiden lainojen korkoina. Montrealissa ilmestyyvä arvovaltainen itsenäinen vanhoillinen sanomalehti The Gazette lausuu, että Yhdysvaltain täytyy ottaa huomioon nämä korkomaksut ja että Kanada ei voi pitää tyydyttävänä mitään Yhdysvaltain tekemää tarjousta, joka ei ota huomioon tätä Kanadan korkorahsin virtaamista New Yorkiin ja muihin rahakeskuksiin.

Kanadan edustajina matkustanevat Washingtonin neuvotteluihin raha-asiaindepartmentin tariffikomissioneri E. B. Kinnon ja kauppa- ja teollisuusdepartmentin kaupallisen tietotoimiston päällikkö L. D. Wilgress.

A. J. Jalakanen
A. J. Jalakanen
Pääkonsuli.

*Kauppi ja Talpo
jälj.*

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *1687/250.*

Montreali SSA 13 P:ÄÄ kesä KUUTA 19 35

VIITTAUS: ..... N

P:ÄÄ ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. 19

ULKOASIAINL.			
56	1960	44	35
26/6	35	10	1
53	F64	6	
<i>(gref. 587.)</i>			

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanadan - Yhdysvaltain kauppasopimusneuvottelut.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa No. 13.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen.

Montrealissa ~~SSA OLEVA LÄHETYS~~ Konsulinvirasto. Salainen.

RAPORTTI n:o 13.

Montreali ssa 13 p:nä kesä kuuta 1935.

Asia: Kanadan - Yhdysvaltain kauppasopimusneuvottelut.

Kanadan pääministeri Bennett ilmoitti eilen parlamentissa, että neuvottelut kauppasopimuksesta Kanadan ja Yhdysvaltain edustajain välillä alkavat Washingtonissa tk. 16 p. alkavalla viikolla.

Pääministeri ilmoitti myöskin, että hallitus ei tule epäroimään käyttäessään tullilain 11 pykälää, joka antaa sille vallan tehdä sopimuksia tulleista kun sovitut muutokset taré koittavat vain tullimaksujen alentamista vaan ei kohottamista, ja saattaa ne voimaan esittämättä niitä sitä ennen parlamentin vahvistettavaksi.

Ottawassa arvellaan, että presidentti Roosevelt, Yhdysvaltain kalastus-, puutavaraé ja karjapiirien voimakkaasta vastuksesta huolimatta, tulee ajamaan Yhdysvaltain kongressissa läpi huomattavia myönnötyksiä Kanadalle.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriöille.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Kamppe Salp.

ULKOASIAINMINISTERIO

60/1960 Y D. 1335

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 2086/315.

3/7. 35	2	Litt. 1
53	FGH	f

A.A.

Montreali SSA 18 P:nä heinä KUUTA 19 35.

VIITTAUS: ..... N

P:nä ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. .... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti: Juuston tuotannon tukeminen Kanadassa.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa.

*Montrealin
Kirkon
rajo
Montrealin tuot
Montrealin lae
viitot
Joh. 2/8 35*

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

RAPORTTI n:o 15.

Montrealissa 18 p:nä heinäkuuta 1935.

Asia: Juuston tuotannon tukeminen
Kanadassa.

Suojellakseen kotimaista vointuotantoaan on Kanada asettanut voille korkeat tuontitullit. Yleinen tullimaksu on 14 senttiä, suosituimmuutta nauttivien maiden voille 12 senttiä ja Uuden Seelannin ja Austraalian voille 5 senttiä naulalta. Tästä korkeasta tullisuojusta on ollut seurauksena, että voin hinta on Kanadassa korkeampi kuin muualla ja siitä on myös aiheutunut, että maitoa, mikäli sitä ei myydä varsinkin kaupunkeihin maitona ja kermana nautittavaksi, käytetään etupäässä voin valmistukseen, sillä siten saa maidon tuottajakin siitä paremman hinnan. Kaikesta tästä on ollut seurauksena vointuotannon lisääntyminen ja juuston valmistuksen ja viennin väheneminen, mikä asiointila on havaittu varsin vakavaksi. Vointuotannon liiallisen lisääntymisen pelätään nimittäin johtavan tuotantoon yli kotimaisen kulutuksen ja liiallisen yli-tuotannon taas kilpailuun maailman voimarkkinoilla, mistä olisi seurauksena voin ja maidon hintojen laskeutuminen Kanadassa maailman voimarkkinoiden hintojen tasalle. Jos maailman voimarkkinoiden hinnat olisivat vallinneet Kanadassa esimerkiksi viime vuonna, olisi voin hinta ollut Kanadan itäisissä maakunnissa ainostaan 10 senttiä ja läntisissä maakunnissa 8 senttiä naula, siis ei täyttä 50 prosenttia nykyisistä tukkuhunnoista.

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Sitä korvaamatonta vahinkoa, mitä voion hinnan laskeutuminen Kanadassa maailman voimakkainoilla vallitsevien hintojen ^{aiheuttaisi,} ^{tasalle} lisääsi suuresti juuston valmistuksen ja maastaviennin väheneminen. Kanadan meijerialouden tuotteista on juusto ainoa, joka on saavuttanut tunnustusta ja suuren menekin Englannin markkinoilla. Tuntuva vähenemistä juuston valmistuksessa on jo tapahtunut. Viime touko- ja kesäkuun juustontuotanto oli 14.2 pros. pienempi kuin samoina kuukausina edellisenä vuonna.

Juustoa pidetään Kanadassa edullisempänä vientitavarana kuin voita, sillä sen hinnat eivät vaihtelee niin paljon kuin voion hinnat, eikä Englannin markkinoilla ole niin usein juusto- kuin voituvia.

Edelläesitettyt seikat ovat pakottaneet Kanadan meijerineuvoston ja Kanadan liittohallituksen toimenpiteisiin. Kun meijerineuvosto oli kykenemätön ilman valtion apua ryhtymään tarpeeksi nopeisiin ja tehokkaisiin toimenpiteisiin, myönsi liittohallitus miljoonan dollaria käytettäväksi meijerialouden vaukuttamiseen kuluvana vuonna yleisen tuotteiden myyntiä koskevan lain, The national marketing act, puitteissa. Tarkoituksena on suosia ja kannattaa juustoteollisuutta siksi kunnes juuston hinnat kohoavat suhteellisesti samalle tasolle kuin millä voion hinnat ovat Kanadassa, ja huomattavasti yli maailman markkinoilla vallitsevien juuston hintojen. Rahat käytetään bonuksen maksamiseksi niille farmareille, jotka myyvät maitonsa juustomaijereihin, ja maksetaan sitä puolitoista senttiä maidosta valmistetusta juustonaulasta. Farmarien tulon juustomeijereistä lasketaan siten lisääntyvät 20, jopa 25:kin prosenttia. Ensimmäinen bonusmaksu, heinäkuun maidosta, suoritetaan elokuun alussa.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

a.a. Tälpe.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

2163/322

Montreali SSA 24 P:nÄ heinä KUUTA 19 34

VIITTAUS:

N

P:nÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
62/196140.133		
8/8.35	2	U. 1
53	764	6

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 16. Kanadan ja

Japanin välinen tullisota.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua asiaa

koskevan raporttinsa.

J.P.H. kl
ksh. 10/6 35.
u

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto.

Montreali SSA OLEVATUONTTISOT.

Salainen.

RAPORTTI n:o 16.

Montreali ssa 24 p:nä heinä kuuta 1935.

Asia: Kanadan ja Japanin välinen tullisota.

ULKOASIAINMINISTERIÖ
 621/96142. 35
 8/8. 35 | 20 | 11. -
 53 | 564 | 4

Jo pitemmän aikaa odotetusta tullisodasta Kanadan ja Japanin välillä näyttää lopultakin tulevan tosi. Japanin hallitus erinäisille määräsi Kanadan tavaroille 50 prosenttia tullin tavaran arvosta, lisäksi jo voimassa olevalle tullille, voimaanastuvaksi kuluvan heinäkuun 20 p:nä. Kanada on nyt vastannut tähän määrämällä tk. 23 p:nä tullitariffinsa 7 kohdan nojalla, joka oikeuttaa hallituksen määräämään niiden maiden tavaroille, jotka eivät kohtelee Kanadan tavaroita yhtä suosivasti kuin muiden maiden tavaroita, kaikkien säädettyjen tullimaksujen lisäksi ylimääräistä tullia 33 1/3 prosenttia tavaran arvosta, Japanin tavaroille mainitun lisäksi eli ylimääräisen tullin voimaanastuvaksi ensitulevan elokuun 5 päivänä. Se mahdollisuus, että Kanada ja Japani vielä pääsevät jonkullaiseen sovintoon ennenkuin Kanadan tullikorotukset astuvat voimaan, on tosin olemassa, mutta lienee hyvin vähäinen.

Kysymyksessäoleva tullisota koskee tavallaan kaikkia niitä Kanadan kanssa kaupaa käyviä maita, joiden raha on alentunut arvossaan enemmän kuin Kanadan dollari. Tullisota aiheutuu siitä, että Kanada myy vuosittain tavaraa Japaniin noin 16 milj. dollarin arvosta ja ostaa sieltä tavaraa ainoastaan noin 4 milj. dollarin arvosta ja että japanilaiset, tällaiseen vastavuorotto-
muuteen tyytymättöminä, ovat vaatineet Kanadaa olemaan sovellutta-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Pääkonsulinvirasto.

Montreali SSA OLEVA ~~LAHETYS~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 16.

Montreali ssa 24 p:nä heinä kuuta 1935.

Asia: Kanadan ja Japanin välinen tullisota.

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
62/196142	33
8/8.35	11. -
53	564

Jo pitemmän aikaa odotetusta tullisodasta Kanadan ja Japanin välillä näyttää lopultakin tulevan tosi. Japanin hallitus erinäisille määräsi Kanadan tavaroille 50 prosentin tullin tavaran arvosta, lisäksi jo voimassa olevalle tullille, voimaanastuvaksi kuluvaan heinäkuun 20 p:nä. Kanada on nyt vastannut tähän määrämällä tk. 23 p:nä tullitariffinsa 7 kohdan nojalla, joka oikeuttaa hallituksen määräämään niiden maiden tavaroille, jotka eivät kohtele Kanadan tavaroita yhtä suosivasti kuin muiden maiden tavaroita, kaikkien säädettyjen tullimaksujen lisäksi ylimääräistä tullia 33 1/3 prosenttia tavaran arvosta, Japanin tavaroille mainitun lisä- eli ylimääräisen tullin voimaanastuvaksi ensitulevan elokuun 5 päivänä. Se mahdollisuus, että Kanada ja Japani vielä pääsevät jonkullaiseen sovintoon ennenkuin Kanadan tullikorotukset astuvat voimaan, on tosin olemassa, mutta lienee hyvin vähäinen.

Kysymyksessäoleva tullisota koskee tavallaan kaikkia niitä Kanadan kanssa kauppaa käyviä maita, joiden raha on alentunut arvossaan enemmän kuin Kanadan dollari. Tullisota aiheutuu siitä, että Kanada myy vuosittain tavaraa Japaniin noin 16 milj. dollarin arvosta ja ostaa sieltä tavaraa ainoastaan noin 4 milj. dollarin arvosta ja että japanilaiset, tällaiseen vastavuorotomuteen tyytymättöminä, ovat vaatineet Kanadaa olemaan sovellutta-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

matta sen tuotteisiin dumpingtullia, mikä on japanilaisista ta-
varoista hyvin suuri, ja on niiden Kanadaan tuonnin pahin este.
Japanin vastalauseisiin on Kanada vastannut, että se ei ole mil-
lään tavoin minkäänlaisilla erikoismääräyksillä vaikeuttanut
Japanin tuotteiden maahantuontia, vaan sovelluttanut niihin ainoas-
taan yleisiä, kaikkiin maihin sovellettavia tullimääräyksiään.
Niiden mukaan, ^{kannetaan} niistä maista tulevista tavaroista, joiden rahan
arvo on alentunut, lisä- eli dumpingtullia koko erotus tavarän
niin sanotun kohtuullisen arvon (fair value) ja tavarän myynti-
hinnan välillä. Todellisuudessa voivat Kanadan viranomaiset hel-
posti löytää tullimääräyksistään saksiksi, jolla he voivat tulli-
taksaa muuttamatta vaikeuttaa tavaröiden tuontia melkein mistä
maasta tahansa, ilman että suosituimmuutta avonaisesti loukataan.
Tullisäädökset siitä, miten se tavarän arvo on määrätävä, jonka
mukaan tullia kannetaan, ovat hyvin joustavia. Lähtökohdaksi ote-
taan tavarän tukkukauppahinta valmistusmaassa kotimaista käyttöä
varten. Se muutetaan Kanadan dollareiksi Kanadan hallituksen
vahvistaman kurssin mukaan, joka yleisesti vastaa par-kurssia.
Tämä on ensimmäinen dumping-tullimuoto, sillä tavarasta joudu-
taan siten maksamaan tullia, ei sen myyntiarvon, vaan keinotekoisies-
ti kohotetun arvon mukaan. Jos valmistajamaan kotimainen tukku-
hinta näyttää liian alhaiselta, voidaan se määrätä vastaavaksi
sellaisen
Englannin tahi jonkun muun, maan hintoja samalle tavaralle, jonka
rahan arvo ei ole huomattavasti alentunut. Tarkoitus on kai
suojella Kanadää sellaisten ^{maiden} kilpailulta, joiden rahan arvo
on alentunut tahi ~~on~~ ^{joiden} jonka palkkojen ja elinkustannusten pää-
tellessä alempiarvoisen rahan tähden olevan vastaavasti Kanadan
elintasoä alhaisempia. Arvattavasti tästä syystä on jo kahteen
kertaan yritetty tuntuvasti kohottaa Suomen granitin "kohtuul-
lista arvoa". Voi helposti ymmärtää miten mainio ase tällainen

tullimääritys on tulliviranomaisten kädessä japanilaisia tavaroita vastaan, joiden kilpailua pelätään ~~Japanissa~~ Kanadassa niinkuin kaikkialla muuallakin.

Kun tavaran arvo tullausta varten on edelläkerrotulla tavalla määrätty, määrätään sen perusteella, miten paljon siitä on suoritettava varsinaista tullimaksua. Sen jälkeen otetaan tarkastettavaksi meneekö siitä varsinaista dumpingtullia. Sitä varten muutetaan tavaralaskun osoittama myyntihinta Kanadan dollareiksi, mutta tällä kertaa päivän kurssin mukaan, ja kun siten saatu arvo vähennetään edelläkerrotulla tavalla lasketusta tullausarvosta, kannetaan koko erotus, muun tullin lisäksi, dumpingtullina.

Kuten jo sanottu, antaa tällainen tullijärjestelmä Kanadan viranomaisille erinomaisen asean Japanin tuotteita vastaan, Sen rahan arvo on suuresti alentunut ja maan elintaso väitettään alhaiseksi ja työväelle maksettuja palkkoja huonoiksi. Japanin päätellessä sentähden voivan myydä niin huokealla. Näin ollen on varmaa, että Kanadan tulliviranomaiset ovat suuresti kohotelleet, tullaustarkoituksia varten, japanilaisten tavarain "kohtuullisia markkinarvoja". Kun niistä on sitte vähennetty tavaralaskun osoittama hinta päivän kurssin mukaan dollareiksi laskettuna, ja koko erotus kannettu lisä- eli dumpingtullina, niin ei ole ihmeellistä, että Japanin tavarain Kanadaan tuonti ei ole kannattanut.

Niin suurta vahinkoa kuin Japanin markkinain menettäminen merkitseisikin Kanadalle, ei kuitenkaan ole luultavaa, että Kanada suostuu Japanin vaatimuksiin, ei ainakaan niin kauan kuin nykyinen konservatiivinen puolue on vallassa. Sen kauppapolitiikka näyttää tähtäävän enemmän markkinoiden valtaamiseen brittiläisen valtakunnan maissa kuin muualla ja kovilla suojele- ja dumping-

tulleilla yrittää se ylläpitää ja lisätä suurta vientienem-
myytensä, minkä ehtyminen olisi ainakin nykyään ankara isku
maan raha-asioidella.

Ainakin toistaiseksi näyttää Kanadan menestys brittiläisen
valtakunnan markkinoilla jatkuvan. Viime toukokuun 31 p:nä päät-
tyneiden 12 kuukauden aikana oli Kanadan vienti \$669 milj. ja
tuonti \$526 milj., mistä mm lisäystä edellisten 12 kuukauden vien-
tiin nähden \$68 milj., ja tuontiin nähden \$58 milj. Viennistä oli
brittiläisen valtakunnan maihin \$344 milj. eli 51% ja muihin \$325
milj. eli 49 pros. Tuonnista oli brittiläisen valtakunnan maista
\$161. milj. eli 29% ja muista \$365 milj., eli 71%. Kanadan ostot
brittiläisen valtakunnanmaista lisääntyivät ainoastaan \$14 milj.,
jotavastoin sen ostot muista maista lisääntyivät \$45 milj.
Kanada osti muista kuin brittiläisen valtakunnan maista tavaraa
\$40 miljoonan edestä enemmän kuin se myi niille. Se osti britti-
läisen valtakunnan maista tavaraa \$183 miljoonan edestä vähemmän
kuin mitä se myi niille, joten brittiläisen valtakunnan maat saavat
maksaa ei ainoastaan Kanadan koko vientienemmyyden vaan sen lisäksi
ne \$40 milj., minkä edestä Kanada ostaa enemmän tavaraa ei-britti-
läisistä maistakuin mitä se niille myy. Käytännöllisenä seurauke-
sena Kanadan-Japanin tullisodasta tulee kai olemaan, että Englanti
ja muut brittiläisen valtakunnan maat saavat lisätä ostojaan Kana-
dasta niin että Kanada saa Japanissa menettämänsä markkinat korva-
tuksi, niinkuin jo on saanut Yhdysvalloissa menettämänsä markkinat.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

jälj. 58F.

Kangas
jälj. talp

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 2314/349.

69/1962 KD JS
26/8-55 3 - 1

Montreali SSA 9 P:NÄ elo KUUTA 19 55

VIITTAUS: _____ N

58 764 f

P:NÄ _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

Ulkoasiainministeri _____ LLE

P.d.
ASIA: Kanadan ja Yhdysvaltain väliset
kauppasopimusneuvottelut.

Pääkonsulinvirasto oheenliittämällä yllämainittua asiaa
koskevan raporttinsa No. 17.

A. J. Jalakanen
A. J. Jalakanen,

Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto

Montreali SSA OLEVA LÄHETYS.

Salainen.

RAPORTTI n:o 17.

Montreali ssa p:nä ..... elokuuta 1935.

69 1962 KD JS

26/8-35 - JMI

Asia: Kanadan ja Yhdysvaltain väliset
kauppasopimusneuvottelut.

58 564 f

Toiveet Kanadan ja Yhdysvaltain välisten kauppasopimusneuvottelujen johtumisesta onnelliseen päätökseen näyttävät raukeavan ainakin Kanadassa. The Financial Post, Torontossa ilmestyvä arvovaltainen liikemaailman lehti julkaisee juuri ilmestyneessä elok. 10 p:n numerossaan kirjeenvaihtajansa Ottawasta lähettämän kirjeen, jonka otsikot "Toivo haihtuu kauppasopimuksesta Yhdysvaltain kanssa. Washingtonia syytetään sanoista tekoihin ryhtymättömydestä. Alku oli optimistinen," jo osoittavat kirjeen sisältöä. Siinä sanotaan epävirallisten tietojen Parlamenttimellä selvästi käyvän siihen suuntaan, että toiveet kauppasopimuksen aikaansaamisesta käyvät päivä päivältä yhä heikommiksi. Nykyisten neuvottelujen päättyminen onnellisesti näyttää aivan epätodennäköiseltä ja vaikka Kanadassa muuttuisi hallituskin, ei sen uskota, olipa se minkä värinen tahansa, voivan saada sen enempää aikaan.

Syy neuvottelujen neuvottelujen epäonnistumiseen väitetään olevan Washingtonissa. Sikäläiset viranomaiset ovat kirjeenvaihtajan kertomuksen mukaan osoittautuneet haluttomiksi tekemään mitään muuta kuin keskustelemaan epävirallisesti ehdotuksesta, jonka mukaan Kanadan maanviljelystuotteet saisivat myönnytyksiä Yhdysvalloissa korvaukseksi siitä, että Kanada

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

myöntäisi etuisuuksia Yhdysvaltain teollisuustuotteille. Presidentti Rooseveltin väitetään tahallisesti viivyttävän neuvottelua yli Kanadan parlamenttivaalien, joiden päivää ei ole vielä määrätty, vaan jotka pidettäneen syyskuun lopulla, siinä toivossa, että voittava puolue olisi taipuvaisempi Yhdysvalloille edullisempaan sopimukseen.

Ottawassa arvellaan presidentti Rooseveltin aikovan käyttää sitä kauppasopimusvaltuutta, minkä kongressi on hänelle myöntänyt, yksinomaan hankkiakseen Yhdysvaltain maanviljelystuotteille uusia markkinoita tarpeenvaatiessa teollisuustuotteiden kustannuksella, ja todistukseksi viitataan tähänastisiin kauppasopimuksiin. Käytännössä luullaan tuon politiikan olevan enemmän vaaraksi kuin hyödyksi Kanadalle.

Nykyisen hallituksen vastustajain taholta väitetään Ottawassa vallitsevan toivottomuuden kauppasopimusneuvotteluihin nähden ja sen johdosta anneettujen selittelyjen olevan vain poliittisen epäonnistumisen siloittelamista, mutta hallituksen kannattajain taholta kiistetään se ehdottomasti ja väitetään Bennetin hallituksen tehneen Washingtonille mitä houkuttelevimpia tarjouksia teollisuustuotteihin ja varsinkin rauta- ja terästuotteisiin nähden. Washingtonin viranomaiset ovat kernaasti tunnustaneet näiden tarjousten houkuttelevaisuuden, mutta eivät ole niitä hyväksyneet, mikä taas johtuu siitä politiikasta, mitä Washington on ottanut noudattaakseen näissä neuvotteluissa. Toiselta puolen antoi pääministeri Bennett radioiduissa puheissaan liian toivehikkaita lupauksia näistä neuvotteluista, vaikka kanadalaiset liike-elämän asiantuntijat olivat neuvottelusaavutuksiin nähden hyvin epäuskoisia ja varovaisia. Nyt myönnetään, että julkisuudessa odotettiin liikoja.

Yhdysvallat vaatinevat m.m. aikaisten hedelmän, vihannesten ja sitrushedelmän tullien poistamista. Tähän voisi Kanada mahdollisesti suostuakin, mutta seurauksena olisi hedelmän ja vihannesten kasvattajain ankara tyytymättömyys ainakin kahdessatoista Kanadan vaalipiirissä, ja sellaiset seikat ovat politiikassa tärkeitä seikkoja.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Talv.
jälj. Kauppi. Uusi Kyp. Pal.

Montrealissa OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

2324/351

Montrealissa 10 p:nä elo. KUUTA 1935.

VIITTAUS: N

P:nä KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanada ja venäläisen puutavaran
myynti Englannissa.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa No. 18,

joka koskee yllämainittua asiaa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Kauppa-Talpo
ytö

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

2607/417

84/1964 KD 25
30/9.75   *-*   *1*

Montrealissa 16 P:ÄÄ SYYS KUUTA 19 35.

VIITTAUS: ..... N

53 F64 f

P:ÄÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanadan paperiteollisuus.

a.a

S. P. E. kl.
S. P. P. 1.7
läh 2/10 35

Pääkonsulinvirasto oheneiittää yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa No. 18.

U. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Pöytäkirjanvirasto.

Montreali SSA OLEVA LAHETYSTÖ

Salainen.

RAPORTTI n:o 18

84/1964 KD 35

Montreali:ssa 16 p:nä SYYS kuuta 19 35.

20/9 35 : - 1/1

Asia: Kanadan paperiteollisuus.

53 F64
Cry. 88 H. Kumpulainen

Kuten tunnettua, onnistui eräiden suurten amerikka-

laisten kustannusliikkeiden viime vuonna rikkoa Kanadan paperitehtaiden yhteisrintama sanomalehtipaperin hinnan kohoamiseksi. Tänä vuonna ei enää yksikään paperitehdas lie antanut työtä täydellä höyryllä ympäri vuoden lupaavien ostotarjousten houkutella itseään yhteisrintamaa rikkomaan, joten amerikkalaisten on täytynyt ruveta miettimään muita keinoja sanomalehtipaperin hinnan kohoamisen estämiseksi.

Näinä päivinä on päättynyt aika tarjousten jättämistä varten vararikkoon joutuneen Great Lakes Paper Companyn omaisuudesta. Niistä neljästä tarjouksesta, joita on tehty pesähoitajalle, tiedetään ainakin kaksi amerikkalaisten tekemiksi, toinen Hearstin yhtymän, toinen erään Chicagolaisen yhtymän. Kumpikaan tehdyistä tarjouksista ei tarkoita tuoda liikkeeseen lisää uutta pääomaa, mutta molemmat tarjoavat pitkäaikaista ostosopimusta, joka takaisi paperitehtaalle työtä sen täyttää tuotantokykyä vastaavasti. Vastapalvelukseksi vaativat tarjousten tekijät osake-enemmistöä.

Vararikkotilassa olevan liikkeen obligationien omistajille ja muille velkojille on tuollainen tarjous houkutteleva, mutta kanadalaisissa piireissä nähdään siinä vain uusi yritys päästä hajoittamaan ja ehkäisemään sanomalehtipaperin

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

hinnan korottamista tarkoittavia pyrkimyksiä. Great Lakes tehtaan täysi vuotuinen tuotantokyky on 100,000 tonnia, mikä vastaa ainoastaan 20 prosenttia Hearst Yhtymän koko vuotuisesta sanomalehtipaperin kulutuksesta, 500,000 tonnista. Kanadalaisissa piireissä lasketaan, että Hearstin kannattaisi hyvin uhrata se summa, mikä hänen täytyisi maksaa osake-enemmistöstä, jos hän siten saisi käsiinsä yhtiön kontrollin ja voisi pitää Great Lakes tehtaan paperin hinnan alhaalla ja käyttää sitä hintojen polkemiseksi muuallakin. Siten voisi hän saada muualta ostettavat 400,000 edelleen huokealla.

Kanadan liikemaailman lehdissä varoitetaan Great Lakes yhtiön obligationien omistajia menemästä amerikalaisen ansaan ja odotetaan Ontarion ja mahdollisesti Quebecinkin maakunnan hallituksen sekaantuvan asiaan.

Kanadan paperin tuotanto on sitte vuoden alun suuresti elpynyt ja varsinkin kuluva vuosi osoittaa huomattavaa kasvaintymisen vakiintumista, vaikkakin paperiteollisuuden taloudellinen asema on vielä heikko. Seuraava taulukko osoittaa Kanadan sanomalehtipaperin tuotannon kuukausittain vuoden 1933 alusta alkaen:

Kuukausi.	1933. Tonnia.	1934. Tonnia.	1935. Tonnia.
Tammikuu	140,539	188,374	201,959
Helmikuu	125,916	174,447	180,305
Maaliskuu	137,078	210,129	205,682
Huhtikuu	147,759	216,508	222,224
Toukokuu	171,776	242,539	242,693
Kesäkuu	171,419	229,637	232,020
Heinäkuu	180,378	208,238	234,266
Elokuu	194,262	216,164	235,573
Syyskuu	179,416	196,172	
Lokakuu	191,452	235,021	
Marraskuu	193,718	240,869	
Joulukuu	175,304	239,544	

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto

Montreali SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 18.

Montreali ssa lo p:nä elo kuuta 1935.

Asia: Kanada ja venäläisen puutavaran
myynti Englannissa.

66	1961	KA	JS
26/8-35	2	-	Nr.1
53	F64		

Kanadan Lontoossa oleva edustaja, high commissioner, G.

Howard Ferguson, on saanut Kanadan hallitukselta määräyksen kääntäytäkseen Englannin hallituksen puoleen niiden valitusten johdosta, joita on tehty siitä, että englantilainen, venäläistä puutavaraa myyvä yhtiö Timber Distributors Limited tarjoaa Englannin markkinoilla venäläistä puutavaraa suuresti alennettuihin hintoihin siten valkeuttaen Kanadan puutavaran normaalista vientiä sinne. Kanadan hallitukselle saapuneiden ilmoitusten mukaan on Timber Distributors Limited, jolla käsissään liikoja varastoja venäläistä puutavaraa, tarjoillut sitä kaupaksi suuresti alennettuihin hintoihin, 22 shillinkiä huokeammalla standardilta kuin mitä markkinahinta on, siten tehden Kanadan puutavaran kilpailun Englannin markkinoilla mahdottomaksi.

Mitä tuloksia herra Fergusonin keskusteluista Englannin hallituksen kanssa on ollut, siitä ei ole vielä ilmoitettu. On mahdollista, että neuvottelut vielä jatkuvat ja että vastausta ei anneta ennenkuin voidaan viitata Englannin Board of Traden asian johdosta ryhtymiin toimenpiteisiin.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Kauppa Talv.
jälj.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o

3649/425.

Montreali SSA 20 P:nÄ SYYS KUUTA 19 35

VIITTAUS:

N

P:nÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

VIITTAUS:

D. U. M.

19

88 / 1805 KD 05	
2/10.05	— 1
59	F64

(Gy. 56- A. Ruuska)

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanadan ulkomaankauppa elokuussa

1935.

K
Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa No. 19, joka koskee yllämainittua asiaa.

A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto.

Montreali SSA OLEVAN MAANTIISTO.

Salainen.

RAPORTTI n:o 19.

Montreali:ssa 20 p:nä syys. kuuta 1935.

Asia: Kanadan ulkomaankauppa elokuussa, 1935.

88 / 1805 KD 35
3/10.35 3 - 12.11
59 564
G. B. A. Laurila

Kanadan kauppa- ja teollisuusdepartmentin näinä päivinä julkaiseman tilaston mukaan on Kanadan ulkomaankauppa kuluneella elokuulla ollut vilkkaampaa kuin missään kuussa sitte toukokuun 1931. Seuraavat taulukot osoittavat tuontia ja vientiä sekä vientienemmyyttä ei ainoastaan elokuussa vuosina 1933, 1934 ja 1935 vaan myös tuontia ja vientiä ja vientienemmyyttä ~~ennen~~ maaliskuun lopussa 1934 ja 1935 päättyneiden ja 1936 päättyvän tilivuoden ensimmäisten viiden kuukauden aikana:

Elokuussa

	1933.	1934.	1935.
Vienti	44,723,252	55,249,375	70,737,836
Tuonti	38,747,030	43,507,331	49,560,063
Yhteensä	83,470,282	98,756,706	120,297,899
Vientienem- myys	5,976,222	11,742,044	21,179,773.

Huhti-, touko-, kesä-, heinä- ja elokuussa

	1933.	1934.	1935.
Vienti	207,624,025	258,097,407	278,522,265
Tuonti	161,488,239	221,539,091	235,882,598
Yhteensä	369,112,264	480,436,498	514,404,863
Vientienem- myys	46,135,786	37,358,316	42,640,667

Eri maiden kesken jakaantuu Kanadan vienti kuluneella elokuulla seuraavasti:

JAKELUOHJE:

Tavallinen.....
.....
.....

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

	1934 milj. \$	1935 milj. \$.
Brittil. valtak. maat yhteensä	29.6	38.7
Niistä		
Englantiin	23.1	24.9
Austraaliaan	1.2	1.3
Brittil. E. Afrikaan	2.1	1.2
Uuteen Seelantiin	0.6	0.6
Newfoundlandiin	0.6	0.5
Brittil. Indiaan	0.4	0.3
Muihin maihin yhteensä	25.6	32.0
Niistä		
Yhdysvaltoihin	17.3	24.9
Belgiaan	1.5	0.9
Ranskaan	1.0	0.6
Japaniin	1.6	0.9
Alankomaihin	0.5	0.9
Norjaan	0.5	0.5.

Viimekuluneen heinäkuun loppuun kuluneiden 12 kuukauden aikana on Kanadan ja Yhdysvaltain kauppasuhteissa tapahtunut se käänös, että kauppataase on muuten Kanadalle vientivoittoiseksi. Edellisten 12 kuukauden aikana oli kauppataase Kanadalle vielä tuontivoittainen lähes 12 milj. dollarilla, mutta heinäkuun lopussa päättyneen vuoden aikana on tuontivoittoisuus muuttunut yli 21 milj. dollarin vientivoittoisuudeksi.

Kuluvan vuoden 8 ensimmäisen kuukauden aikana oli vienti \$427.3 milj. (edell. v. \$400.7 milj.), ja tuonti \$358.3 milj. (\$335.0 milj.). Puutavaran ja paperin vienti oli 109.2 milj. doll. (103.1 milj. doll.) ja maataloustuotteiden 115.5 milj. doll. (edell. v. 124.5 milj. doll.)

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen,
Pääkonsuli.

Kauppihalli
Joh.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 2928/432.

Montrealissa 28 P:nä SYYS KUUTA 1935.

VIITTAUS: ..... N

P:nä ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... 19 .....

ULKOASIAINMINISTERIÖ	
89 / 1835	UD 35
16/10-35	2 - 131
53	764 f

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Voim tuotannon tukeminen

Kanadassa.

PEKonsulinvirasto oheenliittäm yllämainittua asiaa koskevan raporttinsa No. 20. Kuten siitä käy selville, alkaa Kanadakin maksaa vientipalkkiota voista.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

PEKonsuli.

*Alue...
...
...
lok. 18/10*

Montreali SSA OLEVA Pääkonsulinvirasto.

LAHETYSTÖN

Salainen.

RAPORTTI n:o 20.

Montrealissa 28 p:nä SYYS. kuuta 1935.

89/1805 W 25
16/10.35 - 261
53 | F64 g

Asia: Voin tuotannon tukeminen
Kanadassa.

Viime heinäkuun 18:nä päivättyssä, juuston tuotannon tukemista Kanadassa koskevassa raportissaan teki allekirjoittanut selkoa siitä, miten Kanadan voille asettama korkea tulli oli aiheuttanut sen, että voin hinta on Kanadassa korkeampi kuin muualla, ja että maito sentähden käytetään etupäässä voin valmistukseen sikäli kuin sitä ei maitona ja kermana nautita, mistä on ollut seurauksena maailman markkinoilla hinnoiltaan epävakaisen voin tuotannon liikanainen lisääntyminen ja Englannin markkinoilla jo vakiintunutta tunnustusta ja menekkiä saavuttaneen Kanadan juuston valmistuksen väheneminen. Tämän epäkohdan korjaamiseksi kerrottiin mainitussa raportissa Kanadan liittohallituksen myöntäneen miljoonan dollaria käytettäväksi bonuksen maksamiseksi niille farmareille, jotka myyvät maitonsa juustomeijereihin. Tämä bonuksen maksaminen, puolitoista senttiä jokaista maidosta saatua juustonaulaa kohti, alkoi viime elokuun alussa. Tällä toimenpiteellä ei näytä kuitenkaan olleen tarkoitettua vaikutusta. Kuluvan syyskuun alussa olivat Kanadan varastot noin 8,500,000 naulaa suuremmat kuin mitä ne olivat keskimäärin olleet samaan aikaan viitenä edellisessä vuonna, ja voin valmistus osoittaa lisäystä vuoden 1934 ennätystuotantoonkin verraten. Nykyään on voita Kanadan varastoissa noin 51,000,000

JAKELUOHJE: Tavallinen.

Jakeluohjemaleja:
Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.
Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

naulaa.

Näiden voivara-
stojen, joiden olemassaolo vaikuttaa la-
mauttavasti kotimaisiin voimarkkinoihin ja -hintoihin, toimit-
tamiseksi maailman markkinoille on Kanadan hallitus näinä päi-
vinä päässyt ryhtyä maksamaan bonusta voin viejille ja asetta-
nut sitä varten erityisen lautakunnan, johon kuuluvat maatalous-
departmentin meijerikomissioneri J. F. Singleton, hra L. D.
Wilgres kauppa- ja teollisuusdepartmentista ja hra Allan C.
Fraser Kanadan meijerineuvostosta. Tarkoitus on korvata voin
viejille se vahinko, minkä he joutuvat kärsimään myydessään
Kanadan voita ulkomaille. Pääasiallisesti pidetään silmällä Eng-
lannin markkinoita. Voin tukkuhinnat ovat Kanadassa olleet ku-
luvalla viikolla 23 ja 24 sentin välillä paunalta. Samallaisen
voin hinta on ollut Lontoossa, Kanadan rahaksi laskettuna, 25.34
senttiä. Rahti ja kuljetuskustannukset Montrealista Lontooseen
nousevat noin 1 1/2 senttiin nauvalta, joten, jos hinnat py-
vät nykyisellään, viejät joutuvat kärsimään hyvin vähän tappiota,
jos yhtään. Mutta siinä tapauksessa, että voin viejät joutuisi-
vat kärsimään tappiota ulkomaille viemästään voista, korvaisi
mainittu lautakunta sen hänelle. Kysymyksessä on siis vienti-
palkkion maksaminen voista ja siten sen viennin edistäminen ul-
komaille, etupäässä Englantiin. Kun hallitus korvaa tappion,
ei kanadalaisilla voin viejillä liene mitään sitä vastaan, että
voin hintoja saadaan Englannissa tavalla tahi toisella alas-
kin poljetuksi ~~kunna~~ varsinkin jos on suuria varastoja sinne
tyjennettävänä. Yhdeksän montrealilaista toiminimeä lienee
jo lautakunta valinnut voinvientiagenteiksi. Nämä toiminimet
ostavat voita päivän hintoihin ja myyvät sen ulkomaille siellä
vallitseviin hintoihin. Lasketaan, että valtion viejille suori-
tettava korvaus tulee nykyisten hintojen ja rahtimaksujen val-
litessa olemaan noin 1 1/2 senttiä nauvalta.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen.
Pääkonsuli.

aa

Kuusi raportti
Kp.

Min. ym.

Kk.
OH

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 3012 / 450

ast 08/1957 KD 05

Montreali SSA 11 P:nä loka KUUTA 19 35.

20/10.05 - 1

VIITTAUS: _____ N

P:nä _____ KUUTA 19 _____ P:TTY _____ n:o _____

53 F64
(ny. 58.7)

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Raportti No. 21 : Kanadan ja Yhdys-
valtain väliset kauppasopimusneuvottelut.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua

asiaa koskevan raporttinsa.

A. J. Jaakkonen
Pääkonsuli.

Pääkonsulinvirasto.

Montreali SSA OLEVA ~~Montreali~~.

Salainen.

RAPORTTI n:o 21.

Montreali ssa 11 p:nä loka kuuta 1935.

08 1937 KD 25

23/10-35 - M1

Asia: Kanadan ja Yhdysvaltain väliset
kauppasopimusneuvottelut.

531 F64
Oct. 28. F.P.

Kanadan yleiset parlamenttivaalit toimitetaan tk. 14 p:nä. Kaikesta päättäen oli pääministeri Bennettin aikomus, - jos hänellä on todella sellaista ollut - saada kauppasopimus Yhdysvaltain kanssa solmituksi ennen mainittuja vaaleja, rauennut. Epävirallisten, Ottawasta saapuneiden sanomalehtitietojen mukaan on kauppasopimusneuvottelut keskeytetty toistaiseksi noin viiko sitte. Riippuu kokonaan Kanadan vaalien tuloksista tulevatko ne jatkumaan ja mihin suuntaan. Neuvottelujen tähänastisista yksityiskohdista ei ole annettu julkisuuteen muita tietoja kuin että pääministeri Bennett on vaalipuheissaan maininnut Kanadan luvanneen tullietuja noin 700 Yhdysvaltain teollisuustuotteelle, jos Yhdysvallat puolestaan myöntävät tullietuja Kanadan puutavaralle, maataloustuotteille ja kalalle. Pääministeri Bennettin puheista päätäten oli kauppasopimus odotettavissa piankin, mutta laskelmat näyttävät siinä suhteessa pettäneen.

Jo alusta alkaen oli se mahdollisuus olemassa, että Yhdysvallat eivät olleet erittäin innostuneita näihin neuvotteluihin hetkellä, jolloin näytti olevan odotettavissa, että Kanadan uudet vaalit työntäisivät syrjään nykyisen, kiivaaksi suojelustullien kannattajaksi tunnetun hallituk-

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

sen ja nostaisi valtaan vapaamielisen puolueen, jonka johtajan, MacKenzie Kingin ahkerasti viljelemänä vaalivalttina on väite, että pääministeri Bennett on korkeilla suojelustulleilla tyrehtyttänyt Kanadan ulkomaankaupan, ja jonka kanssa Yhdysvallat voivat näin ollen toivoa voivansa päästä parempiin tuloksiin. Ei kuitenkaan ole luultavaa, että liberaalit, jos he pääsevät nyt valtaan, suin päin kiirehtivät jatkamaan kauppasopimusneuvotteluja Yhdysvaltain kanssa. Päin vastoin on luultavaa, että neuvottelut tulisivat lepäämään pitemmän aikaa, sillä liberaalit tulisivat luonnollisesti ottamaan koko tullipolitiikan harkittavakseen ja vasta tarkkoja tutkimuksia suoritettuaan määritteleisivät kantansa sekä Ottawan sopimukseen että Yhdysvaltain kauppaneuvotteluihin nähden. Ottawan sopimukseen nähden on Mackenzie Kingin kanta se, että kun sopimus v. 1937 tulee uusittavaksi, olisi pyrittävä antamaan valtakunnan maille etuisuuksia voimassa olevia tullimaksuja alentamalla eikä korottamalla niitä valtakuntaan kuulumattomille maille. Kanadan ja ~~Yhdysvaltojen~~ Japanin välisessä tullisidassa on Mackenzie King väittänyt Bennetin kohtuuttomilla dumping-tulleilla aiheuttaneen ei ainoastaan Japanin, vaan monen muunkin maan kaupan menettämisen, mistä Bennet on saanut aiheita katkerasti syyttää Kingiä siitä, että tämä, Kanadan ollessa tullisodassa ja siitä aiheutuviissa neuvotteluissa Japanin kanssa, on ryhtynyt ajamaan Japanin asiaa omaa maataan vastaan.

Jos Bennett voittaisi ja jäisi edelleen pääministeriksi, tulisivat kauppaneuvottelut Yhdysvaltain kanssa jatkumaan heti vaalien jälkeen. Missään tapauksessa ei ole luultavaa, että vanhoillisten nykyinen ehdoton enemmistö parlamentissa säilyy. Jos liberaalitkaan eivät saa ehdotonta enemmistöä, mikä on luultavaa, voi asema parlamentissa käydä niin sotkaiseksi,

että kauppasopimusneuvottelujen kohtalo voi jäädä aivan odottamattomien yllätysten varaan. On mahdollista, että parlamentissa ei kumpikaan vanhoista puolueista saa ehdotonta enemmistöä, missä tapauksessa enemmän tai vähemmän radikaalisten tai maanviljelijäin etuja valvovain pienten puolueiden edustajilla tulisi olemaan parlamentissa ratkaiseva ääni, jota ne luultavasti tulisivat käyttämään tullietuuksien puolesta maataloustuotteille ja mahdollisesti metsätuotteillekin vaikkapa Kanadan teollisuudenkin kustannuksella. Maatalousväki ei yleensä liene tarvitsemainsa teollisuustuotteiden korkeiden tullen kannattajia, enemmän kuin työväkikään, ja entisen ministeri Stevensin perustama "reconstruction party" saa kiittää siitä ^{kse} kannatusta, mikä sillä mahdollisesti on, yksinomaan sitä, että Stevens erittäin tarmokkaasti paljasti parlamentin asettamassa hintaerokomiteassa erinäisten teollisuudenhaarojen maksamat kurjat palkat sekä erinäisten suur- ja ketjuliikkeiden voittoilun sekä suuren yleisön että heikompiin kilpailijain kustannuksella. Nuo paljastukset tulevat vaikuttamaan, mahdollisesti huomattavastikin, kun parlamentissa tulee kysymys tullisuojan jatkumisesta erinäisten teollisuudenhaarojen tuotteille, ja siten välillisesti vaikuttamaan myös Kanadan ja Yhdysvaltain välisen kauppasopimusneuvottelujen vastaiseen kohtaloon.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

19 00

Tulpp. asiak. ark.

**SUOMEN
SAHANOMISTAJAYHDISTYS**

KONTTORI
P. ESPLANAADINKATU 25

HELSINKI, tammikuun 13 p:nä 1936.

PUHELIMET:
25161 TOIM. JOHT.
25449 TOIMISTO
34998 } TIEDOTUSOSASTO
23875 }

SAHKUOSOITE:
SAHAYHDISTYS
HELSINKI

UR/MV

Ulkoasiainministeriö,
HELSINKI.

ASIAIN PÖYKKI
91/1835 WD 1935 ✓
14/1.36 - 1
OSASTO
53 FG4 J.

Sahanomistajayhdistys kiittää kunnioittavimmin Ulkoasiainministeriön 6/11 -35 päiväystä kirjelmästä ja sen mukana saapuneesta, Kanadan vaaleja koskevasta, Montrealin Pääkonsuliviraston selostuksesta, mikä viimeksi mainittu asiakirja tämän mukana Ministeriön pyynnöstä palautetaan.

**SUOMEN
SAHANOMISTAJAYHDISTYS**
J. T. Vuori

1 liite.

Kinn. rap.

o.a.

Kp.

Montreali - SSA OLEVA PÄÄKONSULINVIRASTO.

KIRJELMÄ n:o *3041/453*

Montreali - SSA 17 P.NÄ loka KUUTA 19 35.

VIITTAUS: _____ N

P.NÄ _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

ULKOASIAINMINI...			
91	1835	WD	35
20/10-35	52	-	1
53	FG4		
<i>(106-9. Kanada)</i>			

UlkoasiainministeriölLE

ASIA: Nbl - Raportti No. 22 - Kanadan vaalit.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää raporttinsa no. 22, joka koskee juuri toimitettuja Kanadan yleisiä vaaleja.

A. J. Jalkanen
A. J. Jalkanen
Pääkonsuli.

Liit.

Pääkonsulinvirasto
MONTREALI - SSA OLEVA LAPELTYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 22

Montreali-ssa 15 p:nä loka - kuuta 19 35.

Asia: N b l - Kanadan vaalit.

91 1835 W.D. 25
20/10 35 : - N.1

53 564 9
(106. 8. Kanada)

Eilen, kuluvan lokakuun 14 päivänä toimitettiin Kanadassa yleiset vaalit liittovaltion parlamentin alahuoneeseen, (House of Commons). Entisen parlamentin viisivuotinen toimivaltuus oli lopunut. Se hajotettiin viime elokuussa ja uudet vaalit määrättiin pidettäväksi tk. 14 p:nä. Kanadan parlamentin muodostaa senaatti, jossa on 96 elinkaudeksi määrättyä jäsentä sekä alahuone, jossa on 245 yleisellä äänioikeudella valittua edustajaa. Viimeisissä tätä ennen 1930 toimitetuissa vaaleissa joutuivat liberaalit oltuaan vallassa 10 vuotta, pahasti häviölle saaden ainoastaan 92 edustajaa konservatiivien saadessa 133. Näissä vaaleissa kostivat he silloisen häviönsä perin pohjin. Muutamista vaalipiireistä eivät lopulliset tiedot ole vielä saapuneet, mutta nyt jo tunnettujen tulosten mukaan ovat liberaalit saaneet 168 sijaa, konservatiivit ainoastaan 41, joten näiden tappio on musertava. Pienistä puolueista on saanut Albertan maakunta vaaleissa ensi kerran esiintynyt ja siellä ylivoimaisesti voittanut Social Credit puolue 17 edustajaa, ja farmarien ja työväen radikaalinen Co-operative Commonwealth Federation 8, muut vähemmän. Ent. ministeri Stevensin suurella toudulla perustama Reconstruction Party sai ainoastaan yhden edustajan,

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

nimittäin puolueen johtajan Stevensin, joka niin ollen tulee olemaan samalla sekä puolueena että johtajana. Tähän astiset tulokset näkyvät seuraavasta taulukosta joka osoittaa myös kuinka paljon kullakin puolueella oli edustajia silloin kuin parlamentti hajoitettiin:

	Uudessa	Entisessä
Liberaalit	168	88
Konservatiivit	41	113
Yhdistyneet farmarit	0	9
Liberaaliprogressiivit	2	3
Työväki	0	3
Progressiivit	0	2
Itsenäiset	1	2
Itsenäinen työväki	0	1
Commonwealth Co-op. Federation	3	0
Reconstruction	1	0
Social Credit	17	0
Itsen, konservatiivit	1	0
Itsen. liberaalit	4	0
Yhdist. työväki	1	0
Avoimia paikkoja	0	24
Vaalitulos vielä tuntematon	1	0
	Yhteensä 245	245

Edelläolevan taulukon suhteen on huomattava, että hajoitettussa alahuoneessa olivat erinäiset maanviljelijäin ja työväen edustajat yhtyneet Commonwealth Co-operative Federation-puolueeksi, joka näissä vaaleissa esiintyi tällä nimellä.

Vaalien tulos, jota sekä että voittajain että häviölle joutuneiden konservatiivien keskuudessa pidetään siinä suhteessa onneltuneena, että se ei suosinut pieniä, hajoittaviksi leimattuja radikaalisia puolueita, vaan antoi alahuoneeseen muista puolueista riip-

pumattoman, työkykyisen enemmistön, ei suinkaan ollut odottamaton. Parina viimeisenä vuotena olivat konservatiivit joutuneet pahasti häviölle seitsemässä maakunnassa toimitetuissa maakuntien parlamenttien vaaleissa, yhdessä niin, että konservatiivit eivät saaneet yhtään sijaa. Täytevaalia oli toimitettu toistakymmentä ja niissä olivat konservatiivit voittaneet ainoastaan yhdessä. Näin ollen oli liberaalien voitto odotettavissa ja olisi luultavasti ollut musertavampikin, ellei pääministeri Bennett, joka kevätpuolella sairasti vaikean sairauden ja jonka silloin jo luultiin joutuneen pois laskusta, olisi toipunut ja 65 ikävuodestaan huolimatta ottanut osaa vaalitaisteluun, jossa radio näytteli suurta osaa, sellaisella tarmolla, että konservatiivien vaalitoiveet kasvoivat huomattavasti. Hänen vaalivalttinsa olivat Ottawan sopimus ja Kanadan ulkomaankaupan elpyminen suhteellisesti enemmän kuin useimpain maiden, jopa niin, että tuontienemmyys, joka konservatiivien valtaan päästessä oli ollut 103 milj. dollaria, oli vaihtunut nykyiseksi 152 milj. dollarin vientienemmyydeksi, kullaan vientiä lukuunottamatta, minkä kaiken hän piti suojelustullien ansiona. Erityisesti peloitteli hän äänestäjiä Japanin ym. rahansa arvon laskeutumaan laskeneiden ja alhaisen elintason omaavien maiden kilpailulla, jota vastaan oli täytynyt säätää sekä korkeita tulleja että erityisiä dumping-tulleja.

Täytynee myöntää, että Bennettin hallituksen aikana oli Kanadan ulkomaan kauppa, varsinkin brittiläisen valtakunnan maihin, huomattavasti vilkastunut, ja että maa oli ripeästi toipumassa pulajan suerauksista. Toipuminen ei kuitenkaan ole käynyt, eikä voinut käydä, niin nopeasti, että se olisi tyydyttänyt äänestäjiä. Taloudellinen asema on vielä, kuten Bennett sen vaalipuheissaan avoimesti myönsi, uhkaava. Työttömyys on edelleen suuri. Työttömäin avustus ja valtion rautatieverkoston vuotuinen tappio lisäävät valtio velkaa vuosittain hyvän joukon yli sadalla miljoonalla dollarilla.

Erinäisten maakuntien ja suurkaupunkien huonot raha-asiat, suuret liittohallituksen, maakuntien ja kuntien velat sekä rettelöimiset erinäisten maksu- ym. sitoumusten suorittamisessa, ovat suuresti vahingoittaneet Kanadan luottoa. Pääministeri Bennett oli jo aikaisemmin ja varsinkin nyt vaalipuheissaan asettunut sille kannalle, että Kanadan taloudellista asemaa ei voida parantaa ilman sangen pitkälle meneviä yhteiskunnallisia reformeja, lyhennettyä työpäivää, vanhuuden eläkettä 60 vuotta täyttäneille, valtion sekaantumista elinkeinoelämään jne. Hän säikäytteli rahamaailmaa ja sijoittajia myös valtiolainojen konverteerauksella huokeampikorkoiseksi. Tällä kaikella menetteli hän kannatustaan raha-, teollisuus- ja liike- maailman keskuudessa ja kun Kanadan äänestäjät olivat hänen hallituksensa aikana saaneet kestää pahimman pula-ajan, josta ei vielä- kään ole päästy, katsoivat he parhaaksi hyljätä hänen hallituksensa ja antaa liberaaleille tilaisuuden näyttää mihin he pystyvät.

Liberaalien johtaja William Lyon Mackenzie King, joka jo vuoteen 1930 mennessä oli ollut pääministerinä 9 vuotta, oli vaalipuheissaan ankara arvostelemaan Bennettin hallitusta mutta yleensä pidättäytyi hän harkitusti tekemästä yksityiskohtaisia lupauksia. Parhaan käsityksen siitä, mihin suuntaan hänen johtamansa liberaalinen hallitus, joka astunee aisoihin parin viikon sisällä, aikoo toimia, voi saada hänen julistuksestaan, jonka hän antoi heti vaalien tulosten tultua tunnetuksi. Tässä julistuksessa on osalta sel- laistakin, joka voi vaikuttaa Suomen ~~ja Kanadan~~ nykyisiin, korkeiden suojelustullien ja dumpingmääräysten häiritsemiin kauppasuhteisiin Kanadan kanssa, minkätähden seuraavassa tehdään siitä lähemmin selkoa.

Kiitettäväksi äänestäjiä heidän liberaaliselle puoluelle osoit- tamastaan luottamuksesta ja puoluelaisiaan erinomaisestä vaalitaistelu- telusta ja vakuutettuaan vaalien tulosten merkitsevän kansanvaltai-

suuden ja parlamentarismien voittoa ja diktaattoripolitiikan tappiota, sanoo MacKenzie King niiden osoittavan kansan langettaneen mitä jyrkimmän tuomionsa Bennettin hallituksen yrityksistä turmella kansan moraalialle yleisten varojen käyttämisellä ja peloitella valitsijoita kommunismin vaaralla sekä vapaa ulkomaisen ja varsinkin japanilaisen kilpailun peikolla.

T y ö t t ö m y y s .

Vaalit osoittavat kansan olevan liberaalien kanssa yhtä mieltä siitä, että työttömyys on Kanadan tähdellisimän kansallinen kysymys, ja hyväksyvän liberaalien ehdotuksen edustavan, yleiskansallisen komissionin ja asettamisesta sitä hoitamaan ja työttömyyden poistamisesta kaupan ja teollisuuden elvyttämistä edistävällä politiikalla.

U l k o m a a n k a u p p a j a O t t w a n s o p i m u k s e t .

Vaalien tulokset osoittavat myös selvästi kansan yleisesti hyväksyvän sen liberaalien edustaman kannan, että ulkomaankauppa on kaupan ja teollisuuden kehityksen perustus, ja että Kanadan hallituksen olisi tehtävä kaikkensa neuvotellakseen kaikkien siihen halukkaiden maiden kanssa kauppasopimuksia vastavuoroisuuden perusteella. Niistä, vaalien tuloksista, käy selvästi ilmi, että Kanadan kansa vastustaa suunnitelmia, jotka tarkoittavat tuotteiden vähentämistä tuotannon ja kaupan vähentämisellä ja työnsaannin rajoittamisella, ja että Kanadalaiset eivät ole tyytyväisiä Ottawan sopimukseen, vaan pitävät niiden pikaista tarkistamista tervetulleena. Bennett on kaikkialla sanonut näiden vaalien langettavan tuomionsa vuonna 1932 solmituista Ottawan sopimuksista, joko niiden puolesta tahi niitä vastaan. Nyt ei voi olla enää epäilystäkään siitä, mitä kansa ajattelee niistä ja niistä menettelytavoista, joita Bennett noudatti niistä neuvoteltaessa. (Vaalipuheissaan MacKenzie King ilmoitti kantansa Ottawan

sopimuksiin nähden olevansa sen, että niissä olisi, päinvastoin kuin Bennett teki, pitänyt pyrkiä edistämään valtakunnan sisäistä kauppavaihtoa keskinäisillä tullialennuksilla ja -vapauksilla eikä asettamalla ulkomaiden tuotteille korkeita tulleja.)

Tullit ja kauppasopimukset.

Vaalitulokset ovat epäämätön tuomio ulkomaisen ja kotimaisen kaupan vapauttamisen puolesta sekä vastavuoroisuussopimuksen tekemisen puolesta Yhdysvaltain kanssa kuin myös Japanin kaupan palauttamisen puolesta molemminpuolista etua silmällä pitäen. Ne sisältävät vaatimuksen Bennettin säätämien ylöllisten tullimaksujen korotusten poistamisesta sekä myös niiden mielivaltaisten verojen ja säännöstelyjen poistamisesta, jotka ovat aiheuttaneet kaupan kuristamista, kuluttajain riistämistä ja rautateiden liikenteen vähenemistä. Ne sisältävät vaatimuksen, että tullitaksojen laatiminen ja muuttaminen hallinnollista tietä on lopetettava ja että tullilakien käytössä on epävarmuuden sijaan saatava vakiintumista. Ne, vaalien tulokset, tuomitsevat valtavalla enemmistöllä taloudelliseen nationalismiin, taloudelliseen eristäytymiseen ja taluodelliseen imperialismiin perustuvan politiikan, jolle nykyisen hallituksen koko lainsäädäntö perustuu, ja vaativat niiden sijaan politikkaa, joka edistää taluodellista vapautta, yleistä laajentumista ja kansainvälistä hyvää tahtoa.

Pankit ja luotto.

Vaalien tulokset antavat hyväksymisensä sille liberaalien kannalle, että luotto on yleinen, kaikkia kansalaisia eikä ainoastaan pankkeja koskeva asia. Ne tuomitsevat yksityisten omistaman ja kontroleeraaman kansallis- eli valtiopankin ja vaativat asianomaisessa järjestyksessä perustettua valtiopankkia toimittamaan rediskonttauksia ja yleisen tarpeen mukaisesti kontroleeraamaan setelinantoa.

Rautatiet.

Vaalien tulokset ovat myös valtava mielenilmaus Kanadan rautateiden yhdistämisestä ja muiden monopoolien luomista vastaan, koskekoot ne sitten kuljetusliikkeitä, liikeneuvoja, tuotantoa, kauppaa, teollisuutta tahi pankkeja.

Teollisuuden kansanvaltaistuttaminen.

Nyt toimitetut vaalit määräävät, että teollisuus on kansainvaltaistutettava ja että työväen ja kuluttajain oikeus saada äänensä ja vaikutusvaltansa tunnustetuksi teollisuuspolitiikassa on huomioonotettava.

Diktatuurin, vaalilain uudistus, valtiovelka ym.

Vaalien tulokset osoittavat myös, että Kanadan kansa ei salli yhden miehen valtaa, mielivaltaista hallitusta, radion väärinkäyttämistä jne. Se vaatii valtiovelan ja verotuksen vähentämistä, rikkauksien tasaisempaa jakoa, yhteiskunnallisen oikeuden ja yhteis-hyvän edistämistä.

Kuten sanottu, olisi Suomellekin hyötyä siitä, jos liberaalinen puolue, nyt valtaan päästyään, poistaisi nykyiset kohtuuttomat ja sekavat dumpingtullit ja vähentäisi muitakin tulleja, mikä viimeksi mainittu jäänee kuitenkin riippumaan Suomen kanssa tehtävästä vastavuoroisuussopimuksesta. Suurin hyöty Suomelle koituisi kuitenkin siitä, jos Kanada todella saisi aikaan kunnollisen vastavuoroisuussopimuksen Yhdysvaltain kanssa. Silloin voitaisi Kanada takasin luonnolliset puutavara - ym. markkinansa Yhdysvalloissa ja Kanadan kilpailu Englannin markkinoilla vähenisi vastaavasti.

Uudella hallituksella on kuitenkin paljon vaikeuksia voitettavana. Quebecin ja Ontarion maakunnat, joista se on saanut lll edustajaa, siis valtavasti suurimman osan kannatustaan, ovat Kanadan

teollisuuden keskuksia, jotka eivät liene halukkaita uhraamaan teollisuuskiensa nauttimaa tullisuoja vastapalvelukseksi Yhdysvalloilta odotetuista tullieduista Kanadan puutavaralle ja maataloustuotteille, vaan tulevat varmasti aiheuttamaan vaikeuksia. Idän ja lännen maanviljelijät tulevat vaatimaan noita uhrauksia ja lopullinen tulos voi jäädä laivaksi. Muutkin MacKenzien lupaukset teollisuuden kansainvaltaistuttamisesta ym. kohdannevat vaikeuksia saman raha- ja teollisuusmaailman taholta, joka säikähti Bennettinkin verrattain vaatimatonta reformiohjelmaa niin, että heitti hänet, kykenevimmän ja voimakkaimman miehensä, näissä vaaleissa yli laidan. Quebecin maakunnan katoliset, jotka muodostavat liberaalisen puolueen kantajoukon, ovat kyllä taloudellisen laisser-fair- politiikan kannattajia, mutta muu liberaalisuus supistunee olemattomiin. MacKenzie Kingille käynee hyvin vaikeaksi sovittaa heitä, ja Ontarion liberaaleja, jotka maakunnassaan viime vuonna valtaan päästyään ovat astuneet hyvin pahasti Quebecin sähkövoimapiirien varpaille, ja joiden täytyy ottaa huomioon farmarien ja työväen vaatimuksia, sekä myös lännen farmareja ajamaan todella tehokasta liberaalista ohjelmaa.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Kauppatalv.

Montreali SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

95/1836 KD 25

KIRJELMÄ n:o

3303/483

29/11.25

2 - 4

Montreali SSA 18 P:nÄ Marras KUUTA 19 35.

VIITTAUS:

N

P:nÄ

KUUTA 19

P:TTY

n:o

*53 F64 f
(jälj. 58.F.)*

VIITTAUS:

D. U. M.

19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Kanadan- Yhdysvaltain kauppasopimus.

Raportti no. 23

Sen johdosta, että tämän aamun lehdissä julkaistiin Kanadan ja Yhdysvaltain välillä laadittu kauppasopimus, kiirehtää Pääkonsulinvirasto tämän ohella lähettämään Ministeriölle sopimuksen tekstin sanomalehtileikkeleinä sekä oman alustavan raporttinsa sen johdosta.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Jäljennös	Laati	Puhtaaksikirjoitti	Varmensi	Allekirjoitti

Pääkonsulinvirasto.

Montreali SSA OLEVA ~~MINISTERIÖN~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 23.

Montrealissa 18 p:nä marras kuuta 19 35.

95 1836 KD 35

29/11.35 2 - K1

Asia: Kanadan - Yhdysvaltain välinen
kauppasopimus.

58 F64

(jälj. 58. F.)

Kun Kanadan nykyinen pääministeri ennen vk. 14 p:nä toimitet-
tuja vaaleja pitämissään vaalipuheissa lupasi aikaansaada vastavuo-
roisuudelle perustuvan kauppasopimuksen Yhdysvaltain kanssa, ei ku-
kaan liene uskonut, että hän voisi aikaansaada sen vajaan kuukauden
kuluessa siitä, kun hän otti vastaan hallituksen ohjaket. Arvel-
tiin olevan tarpeellista, että hän sitä ennen laatisi tarkkan ja
yksityiskohtaisen suunnitelman ottaen siinä huomioon myös Ottawan
sopimukset, joiden luultiin tavalla tahi toisella olevan esteenä
Yhdysvaltain kanssa tehtävälle sopimukselle. Arveltiin myös, että
hän, yleisesti tavaksi tullutta puoluetaktiikkaa noudattaen, heit-
täisi roskakoriin ne valmistelutyöt, mitä hänen edeltäjänsä, pää-
ministeri Bennettin aikana oli tehty Yhdysvaltain kanssa solmitta-
tavaa sopimusta varten. Niin ei kuitenkaan ole tapahtunut ja
jo eilen, sunnuntaina, julkaistuin sopimus, jonka sisällyksestä
tämänaamuiset, siis tk. 18 p:n lehdet voivat jo antaa tekstin ohel-
la myös selventäviä tietoja.

Oheeniittäen sopimuksen sellaisena kuin se on tämän aamun
lehdissä julkaistu saa Pääkonsulinvirasto seuraavassa esittää
erinäisiä sopimuksen tärkeimpiä kohtia.

Suosituimmuus.

Kanada ja Yhdysvallat myöntävät sopimuksessa toisilleen

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallisen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

kaikki suosituimman maan oikeudet. Ainoat poikkeukset ovat Kanadan puolelta Ottwan sopimuksissa brittiläisen valtakunnan maille myönnetyt edut ja Yhdysvaltain puolelta tämän siirtomaille kuuluvat edut. Tähän asti ei Kanada ole nauttinut suosituimman maan oikeuksia Yhdysvalloissa eikä Yhdysvallat Kanadassa, joten tämä merkitsee esim. Kanadassa sitä yleistä etua Yhdysvaltain tuotteille, että ne saavat sopimuksen voimaan astuttua nauttia kaikkiin tuotteisiinsa nähden niitä etuja, joita Kanadan tullitaksa myöntää suosituimmuutta nauttiville maille. Jo yksinään tämä myönnytys on molemmille maille suuriarvoinen.

Molemmat maat sitoutuvat myös poistamaan muut erikoistullit ja rasitukset, joita ei sovelluteta suosituimmuutta nauttiviin maihin.

Suosituimmuuden lisäksi myöntää ~~Kanadan Yhdysvalloille~~ Kanada Yhdysvalloille erikoisalennuksia ja etuja 88 sen tullitaksassa mainitulle nimikkeelle, nimittäin alennuksia 68 nimikkeelle ja tullivapauden 20 nimikkeelle, sekä sitä paitsi lupaa olla koroittamatta tulleja 77 suosituimmuus-sarakkeessa olevalle nimikkeelle ja määräämättä tulleja 15 nimikkeelle, jotka nyt ovat suosituimmuus-sarakkeen mukaan tullivapaita. Yhdysvallat puolestaan lupaavat, paitsi minimitulleja, joita on myönnetty millenkään muulle maalle, Kubaa ja Yhdysvaltain siirtomaita lukuunottamatta, tullialennusta 63 nimikkeelle, jatkuvaa tullivapautta 21 nyt vapaiden sarakkeessa olevalle nimikkeelle sekä että neljälle nimikkeelle ei koroiteta tulleja.

Mitä eri tavaralajeihin tulee, on sopimuksessa pyritty tyydyttämään Kanadan tuotteiden vientiin nähden maa eri osien vaatimuksia. ~~Maan~~ Kauppasopimuksesta tulevat nytymään British Columbian puutavarateollisuus ja kalastus, maanviljelys ~~maankäyttö~~ ^{maakuntain} maankäyttö, karjatalous, keskivaltioiden teollisuus ja itäisten maakuntain puutavarateollisuus ja maanviljelys. Tärkeimmistä eduista, mitä Kanada on tämän sopimuksen kautta saavuttanut, mainittakoon seuraavat:

Puutavara.

Tähän asti on Kanada saanut maksaa Yhdysvaltoihin viettävästä puutavarastaan jotakuinkin poikkeuksetta, tullia \$1.00 tuhannelta lautajalalta sekä sen lisäksi veroa \$3.00 samalta määrältä. Nyt solmitussa kauppasopimuksessa on tulli sahatulta puutavaralta alennettu 50 senttiin 1000 lautajalalta, mihin tulee lisätuontiveroa \$1.50 samalta määrältä, joten koko tullimaksu alenee neljästä kahteen dollariin. Veistetyistä ja pyöreästä puutavarasta on tulli maksu 50 senttiä 1000 lautajalalta ilman tuontiveroa. Höylätystä menee ainoastaan tuontivero. Massapuu, päreet ja latat ovat tullivapaita.

Näiden tullimyönnytysten nojalla odotetaan Kanadan puutavaran saavan suurta menekkiä Yhdysvalloissa. On kuitenkin huomattava, että tullialennus koskee ainoastaan, mitä Douglasmäntyyn ja läntiseen hemlockiin tulee, 250,000,000 lautajalkaa vuodessa. Jos niiden vienti Yhdysvaltoihin ylittää kunakin sopimusvuonna tämän määrän, ei tullialennusta sovelleteta ylittävään määrään.

Paperi ja massa.

Kauppasopimuksessa myönnetään edelleen tullivapaus Kanadasta tuotavalle tavalliselle sanomalehtipaperille ja massalle. Se kuuluu niille suosituimmuuspykälänkin perusteella Ruotsin kanssa tehdyn kauppasopimuksen nojalla.

Maataloustuotteet.

Kanadan maatalouden tärkeimpiä vientiesineitä Yhdysvaltoihin ovat elävät eläimet. Kauppasopimuksessa on niille myönnetty huomattavia tullialennuksia. Vähintään 700 naulaa painavien eläinten tulli on alennettu, enintään 155,799 päälle vuodessa, kolmesta kahteen senttiin naulalta ja 175 naulaa vähemmän painavista vasikoista, enintään 51,933 päästä vuodessa, kahdesta ja puolesta puoleentoista senttiin naulalta. Lypsylehmien kvoota on määrätty 20,000:ksi vuodessa ja tullee niistä on alennettu jopa 50%:kin. Kvootat on kuitenkin tarkoitettu Yhdysvaltain yleiseksi kvootaksi, mutta tulee siitä Kanadan osaksi 95%.

Vuonna 1927 vietiin Kanadasta kermaa Yhdysvaltoihin 4,495,917 gallonaa. Yhdysvallat estivät kerman tuonnin 1930 määrämällään korkealla tullilla. Nyt on Kanadalle myönnetty oikeus viedä Yhdysvaltoihin kermaa 1,500,000 gallonaa vuodessa ja on tullit alennettu tältä määrältä 56.6 sentistä 35 senttiin gallonalta. On laskettu 1,500,000 kermaa vastaavan 6,000,000 naulaa voita, joten mainittu kvoota ja tullialennus tulee olemaan sangen huomattava etu Kanadan maitotaloudelle, ja vähentänee Kanadan voimavientia Englantiin.

Kalastus.

Kauppasopimuksessa on myönnetty erinäisiä tullietuisuuksia kanadan kaloille. Niistä hyötyvät sekä British Columbia että itäiset rannikkomaakunnat.

Teollisuustuotteet.

Molemmiin puoliin on myönnetty, ja varsinkin on Kanada sen tehnyt, tullialennuksia teollisuustuotteille. On luultavaa, että suurinta tyytymättömyyttä tulee ilmestymään nyt solmittuun kauppasopimukseen Kanadan teollisuudenharjoittajain taholla. On jo huomautettu, että maatalous, paitsi saamiaan tullietuja tuotteilleen, tulee hyötymään maanviljelyskoneiden sekä erinäisten muiden tarvikkittensa tullialennuksista.

Sopimuksen voimaantuminen.

Nyt tehty kauppasopimus astuu voimaan ensi vuoden alusta ja on voimassa kolme vuotta, jatkuen kuitenkin sen jälkeenkin, ellei sitä sanota itri kuutta kuukautta aikaisemmin kuin jompikumpi sopimuspuolista haluaa siitä vapautua.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen,

Pääkonsuli.

Kuusi 1935 *Kp*

Montreali - SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ nro 3318/486

97 1836 K 75

Montreali SSA 20 P.NÄ marras KUUTA 1935.

4/12 35 2 - 1

VIITTAUS: _____ N

P.NÄ _____ KUUTA 19 _____ P.TTY _____ nro _____

53 564
(Jouk. 36. J. Kanada)

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Nb 1 - Siirtolaisuus Kanadassa.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää yllämainittua
asiaa koskevan raporttinsa no. 24.

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

Liite.

7

Pääkonsulinvirasto
Montreali - SSA OLEVA LAHETYSTÖ. ~~SALINEN~~

RAPORTTI n:o 24.

Montrealissa 20 p:nä marras kuuta 19 35.

97 1826 KD JS

4/12-35 - Jk:1

Asia: Nb 1 - Siirtolaisuus
Kanadassa.

53 F64
Gag: 36 - J. Kanada

Juuri julkastun virallisen tilaston mukaan saapui Kanadaan kuluneen huhtikuun 1 p:nä alkaneen tilivuoden ensimmäisen puoliskon aikana 17 suomalaista siirtolaista, edellisellä vuonna samaan aikaan oli saapuneita 30.

Kaikkiaan saapui Kanadaan mainittuna aikana 6,579 siirtolaista, edellisellä vuonna samaan aikaan 7,427. Saapuneista oli englantilaisia, irlantilaisia, skotlantilaisia 1,378 (edell. v. 1,448), Yhdysvalloista 3,049 (3,690), pohjois-euroopalaisiin rotuihin kuuluvia 342 (367), niistä saksalaisia 145 (186) ja suomalaisia 17 (30), muihin rotuihin kuuluvia 1,810 (1,967), niistä slovakkeja 260 (397), ruteeneja 220 (289), puolalaisia 240 (227), unkarilaisia 189 (214), juutalaisia 289 (275), italialaisia 187 (162), kroatialaisia 88 (90), jugoslaveja 52 (66) ja venäläisiä 60 (32).

Kanadaan voivat päästä, paitsi etuoikeutetuista valtakunnan maista, ainoastaan maassa jo olevain, sinne laillisesti päässeiden siirtolaisten vaimot ja 18 vuotta nuoremmat lapset sekä maanviljelykseen aikovat, joilla on sitä varten tarpeeksi pääomaa. Mitään tietoa ei ole siirtolaisuuden uudelleen avaamisesta eikä myöskään toiveita siitä, että jos siirtolaismääräyksiä lievennetään, muut kuin brittiläisen valtakunnan maiden kansalaiset siitä hyötyisivät.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

Kp.

MONTREALI SSA OLEVA PÄÄKONSULIN VIRASTO.

KIRJELMÄ n:o 356/73

28 / 1929 KD 26

Montreali SSA 10 P:NÄ helmi KUUTA 19 36.

26/2.26 - mis.

VIITTAUS: _____ N

P:NÄ _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

53 F64 f

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ 19 _____

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Vuosikertomus. 1935.

Pääkonsulinvirasto oheenliittää vuosikertomuksensa
vuodelta 1935 siihen kuuluvine liitteineen. ^{c)}

A. J. Jalkanen

A. J. Jalkanen

Pääkonsuli.

*/ Käntä Gilyatsän erik-
pen:

Kalustoluettelo: 53. F64. h.

Kirjastoluettelo: 53. F64. d.

Liit.

Työtölkko ?

ULKOASIAINMINISTERIÖ.

KIRJELMÄ n:o ..... ; K. D. U. M. 38, 19²9, 36.

HELSINGISSÄ 25 P:nÄ tammi KUUTA 19 37.

VIITTAUS: ..... N

P:nÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

Pääkonsulinvirasto - LLE

Montreali - SSA

ASIA: Vuosikertomus v. 1935.

Yllämainitun vuosikertomuksen johdosta ulkoasiainministeriö pyytää Pääkonsulinvirastoa seuraavia kertomuksia laatiessaan kiinnittämään huomiota allamainittuihin seikkoihin:

1) työtilasto on tehtävä U O S kaavan n:o 38 mukaisesti niin että m.m. kirjeet, passikirjeet, sähkökirjeet ja passisähkeet mainitaan erikseen sekä vertailun vuoksi myös kahdelta edelliseltä vuodelta;

2) alaisten virastojen vuosikertomuksia ei ohjeitten mukaisesti tarvitse toimittaa ministeriölle, vaan riittää kun selostetaan virastojen toiminta sekä varteen otettavat huomautukset ja ehdotukset siten, että kertomus antaa kuvan suoritettun työn laadusta ja määrästä (U O S 263);

3) vuosikertomuksessa on käytettävä ohjeitten mukaista jaottelua ja otsakkeita;

4) vuosikertomukseen kuuluvat liitteet on kirjoitettava standardikokoiselle paperille.

Osastopäällikkö: Niilo Orasmaa.

Jaostopäällikkö: A. Solanko.

Ulkoasiainministeriön kirjelmän jäljennös	Laati	Puhtaaksi kirjoitti	Varmensi	N a k i			Allekirjoitti
				Jaostopäällikkö	Osastopäällikkö	Kansliapäällikkö	
	<i>MP</i>	ST					<i>to</i>